

Laporan Ketua Audit Negara

PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI

NEGERI PAHANG

TAHUN 2010

DEWAN UNDANGAN NEGERI PAHANG

JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA

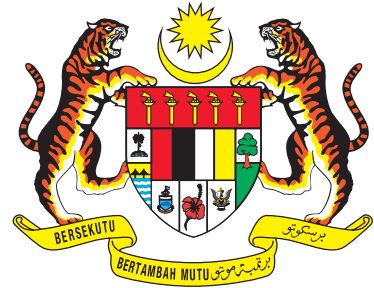
LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA TAHUN 2010

NEGERI PAHANG

JABATAN AUDIT NEGARA MALAYSIA
No. 15, Aras 1-5
Persiaran Perdana, Presint 2
62518 WILAYAH PERSEKUTUAN PUTRAJAYA

www.audit.gov.my

LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA

**PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI DAN
PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI
NEGERI PAHANG
TAHUN 2010**

**JABATAN AUDIT NEGARA
MALAYSIA**

KANDUNGAN

PERKARA	MUKA SURAT
KATA PENDAHULUAN	vii
INTISARI LAPORAN	xiii
BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PAHANG BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010	
Pendahuluan	3
Objektif Dan Kaedah Pengauditan	3
Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2010	4
BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI	
Prestasi Kewangan Kerajaan Negeri	7
Kedudukan Kewangan Kerajaan Negeri	7
Wang Tunai	8
Pelaburan	9
Akaun Hasil Disatukan	10
Akaun Pinjaman Disatukan	16
Akaun Amanah Disatukan	16
Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	24
Penyata Akaun Memorandum	25
Rumusan Dan Syor Audit	31
BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI	
Pencapaian Pelaksanaan Projek Pembangunan RMKe-9	35
Rumusan	36
BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI	
Latar Belakang	39
Penambahbaikan Pengurusan Kewangan Oleh Jabatan/Agensi Kerajaan Negeri	39

PERKARA

MUKA SURAT

Pelaksanaan Indeks Akauntabiliti	40
Objektif Pengauditan	41
Skop Dan Kaedah Pengauditan	41
Kawalan Utama	42
Penemuan Audit	53
Syor Audit	57
Pemeriksaan Mengejut	57
Pendahuluan	57
Penemuan Audit	58

BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

Pendahuluan	63
Pengauditan Penyata Kewangan	63
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan	63
Pengesahan Penyata Kewangan	64
Pembentangan Penyata Kewangan	65
Prestasi Kewangan	66
Rumusan Dan Syor Audit	69

BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang	73
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-kira Wang Awam Negeri	73

PENUTUP	77
----------------	-----------

LAMPIRAN

I Sijil Ketua Audit Negara	81
II Lembaran Imbangan	82
III Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai	83
IV Penyata Akaun Memorandum	84
V Penyata Akaun Hasil Disatukan	85
VI Nota Kepada Penyata Kewangan	86

KATA PENDAHULUAN

1. Perkara 106 dan 107, Perlembagaan Persekutuan dan Akta Audit, 1957 menghendaki Ketua Audit Negara mengaudit Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang dan mengemukakan Laporan mengenainya kepada Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong dan Ke bawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Pahang. Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong akan menitahkan supaya laporan itu dibentangkan di Parlimen, manakala Ke bawah Duli Yang Maha Mulia Sultan Pahang menitahkan untuk dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Pahang. Bagi memenuhi tanggungjawab ini, Jabatan Audit Negara telah menjalankan 2 kaedah pengauditan seperti berikut:

1.1. Pengauditan Penyata Kewangan - Pengauditan ini bertujuan untuk memberi pendapat sama ada Penyata Kewangan Kerajaan Negeri pada tahun berkenaan menggambarkan kedudukan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan mengenainya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini. Pengauditan ini juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Majlis Agama Islam.

1.2. Pengauditan Pengurusan Kewangan – Pengauditan ini bertujuan untuk menilai sama ada pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi Negeri dilaksanakan mengikut undang-undang dan peraturan kewangan. Mulai tahun 2007, Jabatan Audit Negara telah memperkenalkan Indeks Akauntabiliti bertujuan untuk membuat penilaian secara objektif terhadap pengauditan pengurusan kewangan Jabatan dan Agensi Negeri bagi mengukur dan menambah baik kawalan pengurusan kewangan yang cemerlang. Indeks Akauntabiliti diberi berdasarkan kepada tahap pematuhan terhadap peraturan-peraturan kewangan berhubung dengan kawalan pengurusan, bajet, terimaan, perbelanjaan, kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit, aset dan stor, pinjaman, pelaburan dan penyata kewangan. Dengan pelaksanaan Indeks Akauntabiliti ini boleh membantu mewujudkan budaya kerja berasaskan amalan terbaik. Selain itu, budaya “**membetulkan yang biasa dan membiasakan yang betul**” bukan sahaja dapat mempertingkatkan kecemerlangan pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri malah aspek integriti, keutuhan dan akauntabiliti yang ditekankan oleh Kerajaan akan dapat dicapai.

2. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Pahang Tahun 2010 disediakan hasil daripada pengauditan yang dijalankan di beberapa Jabatan/Agensi Negeri sepanjang tahun 2010. Bagi tujuan pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2010, pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen yang berkaitan dengan pembayaran dan terimaan telah dijalankan di Pejabat Perbendaharaan Negeri.

3. Laporan saya mengenai Penyata Kewangan dan Pengurusan Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2010 mengandungi perkara berikut:

- Bahagian I** - Pengesahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2010
- Bahagian II** - Analisis Kewangan Kerajaan Negeri
- Bahagian III** - Rancangan Pembangunan Kerajaan Negeri
- Bahagian IV** - Pencapaian Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri
- Bahagian V** - Penyerahan, Pengesahan, Pembentangan Penyata Kewangan Dan Prestasi Kewangan Agensi Negeri
- Bahagian VI** - Pembentangan Laporan Ketua Audit Negara Dan Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri

4. Di samping memenuhi kehendak perundangan, saya berharap Laporan ini dapat dijadikan sebagai salah satu asas untuk memperbaiki segala kelemahan dan meningkatkan lagi tahap pengurusan wang awam. Ia penting untuk menjamin setiap Ringgit Malaysia yang dipungut dan dibelanjakan akan dapat menyumbang kepada pembangunan dan kesejahteraan hidup rakyat.

5. Pada pandangan saya, prestasi kewangan Kerajaan Negeri dan tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri Pahang boleh dipertingkatkan sekiranya semua pihak yang terlibat mengamalkan 5 perkara yang diringkaskan sebagai **SIKAP** iaitu:

- a. **SUPERVISION** - Penyeliaan yang rapi diberi terhadap kerja yang diserahkan kepada pegawai bawahan. Ketua Jabatan perlu memastikan garis panduan yang jelas dan terperinci disediakan sebagai rujukan penjawat awam menjalankan tugas mereka. Penjawat awam perlu melaporkan kemajuan kerja mereka secara berkala.
- b. **INTEREST** - Setiap penjawat awam perlu melaksanakan tugas mereka dengan penuh minat dan dedikasi. Tidak bersikap sambil lewa.
- c. **KNOWLEDGE** - Setiap penjawat awam mempunyai pengetahuan yang cukup dalam bidang tugas masing-masing. Bagi tujuan ini, program latihan yang bersesuaian dengan bidang tugas penjawat awam perlu dilaksanakan secara berterusan.
- d. **ATTITUDE** - Setiap penjawat awam melaksanakan tugas masing-masing dengan penuh tanggungjawab, jujur dan amanah.
- e. **PROCEDURE** - Prosedur kerja yang lengkap dan jelas diwujudkan serta dipatuhi.

6. Saya ingin merakamkan ucapan terima kasih kepada semua pegawai Jabatan/Agensi Negeri Pahang yang telah memberikan kerjasama kepada pegawai saya semasa pengauditan dijalankan. Saya juga ingin melahirkan penghargaan dan terima kasih kepada pegawai saya yang telah berusaha gigih serta memberikan sepenuh komitmen untuk menyiapkan Laporan ini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)

Ketua Audit Negara

Malaysia

Putrajaya

13 Jun 2011

INTISARI LAPORAN

BAHAGIAN I - PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI PAHANG BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010

1. Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 telah dapat disahkan kerana dokumen sokongan adalah mencukupi untuk mengesahkan semua butiran di dalam Lembaran Imbangan dan Penyata Memorandum. Pada keseluruhannya, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang telah menunjukkan gambaran yang benar dan saksama tentang kedudukan kewangan Kerajaan Negeri bagi tahun berakhir 31 Disember 2010.

BAHAGIAN II - ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

2. Analisis Audit mendapati kedudukan kewangan Kerajaan Negeri adalah memuaskan di mana Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri mencatatkan penurunan berjumlah RM31.92 juta atau 8.2% kepada RM356.11 juta pada akhir tahun 2010 berbanding RM388.03 juta pada tahun 2009. Baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan juga telah menurun sejumlah RM51.82 juta atau 27.4% kepada RM137.58 juta pada tahun 2010 berbanding RM189.40 juta pada tahun 2009. Manakala perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada tahun 2010 telah mencatat peningkatan sejumlah RM43.60 juta atau 8.2% kepada RM578.01 juta berbanding dengan RM534.41 juta pada tahun 2009. Kutipan hasil meningkat sejumlah RM34.05 juta atau 6.9%, manakala tunggakan hasil menurun sejumlah RM0.42 juta atau 0.7% menjadi RM62.54 juta pada tahun 2010. Tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut Agensi Negeri meningkat RM0.87 juta atau 0.4%. Adalah disyorkan Kerajaan Negeri disyorkan mengamalkan perbelanjaan berhemat, berusaha mengutip tunggakan pinjaman Agensi Kerajaan Negeri berjumlah RM228.77 juta dan menjelaskan tunggakan bayaran balik hutang Kerajaan Persekutuan berjumlah RM26.40 juta.

BAHAGIAN III - RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

3. Bagi menjayakan RMKe-9, sejumlah RM1.68 bilion peruntukan telah diluluskan oleh Kerajaan Negeri yang telah diagihkan kepada 11 Jabatan. Sehingga akhir tahun 2010, sejumlah RM1.50 bilion atau 89.2% telah dibelanjakan daripada peruntukan yang telah diluluskan. Bagi tempoh RMKe-9, sebanyak 1,755 projek telah dirancang untuk dilaksanakan oleh 11 Jabatan. Sehingga akhir tahun 2010, sebanyak 1,356 projek atau 77.3% telah siap sepenuhnya, manakala 25 projek atau 1.4% sedang dilaksanakan. Sebanyak 374 projek atau 21.3% lagi masih belum dimulakan atau ditangguhkan. Antara sebab projek tersebut belum dimulakan atau ditangguhkan kerana peruntukan belum diperolehi, tiada keperluan terhadap projek pada masa tersebut, memberi fokus kepada program yang lebih penting dan tiada sumber peruntukan daripada Kementerian.

BAHAGIAN IV - PENCAPAIAN PENGURUSAN KEWANGAN JABATAN/AGENSI NEGERI

4. Pada tahun 2010, Jabatan Audit Negara Cawangan Negeri Pahang telah melaksanakan pengauditan pengurusan kewangan berdasarkan Indeks Akauntabiliti di 22 Jabatan/Agensi Negeri. Pencapaian pengurusan kewangan pada tahun 2010 bagi 22 Jabatan/Agensi Negeri yang diaudit menunjukkan 2 Jabatan/Agensi Negeri mencapai tahap sangat baik iaitu penarafan 4 bintang, sebanyak 16 Jabatan/Agensi Negeri mencapai tahap baik iaitu penarafan 3 bintang dan 4 Agensi Negeri mencapai tahap memuaskan iaitu penarafan 2 bintang. Pencapaian tersebut boleh dipertingkatkan sekiranya Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan mengambil inisiatif untuk menambah baik tahap pengurusan kewangan dengan mengambil tindakan bagi mengatasi kelemahan yang dibangkitkan selain mengambil tindakan pencegahan bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang.

BAHAGIAN V - PENYERAHAN, PENGESAHAN, PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN DAN PRESTASI KEWANGAN AGENSI NEGERI

5. Bagi tempoh Januari 2010 hingga 31 Mei 2011, Jabatan Audit Negara telah mengesahkan sebanyak 22 penyata kewangan Agensi Negeri iaitu 21 Penyata Kewangan Tahun 2009 dan satu Penyata Kewangan Tahun 2008. Sebanyak 21 penyata kewangan diberi Sijil Audit Tanpa Teguran, manakala satu penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Berteguran. Sehingga 31 Mei 2011, semua Penyata Kewangan Tahun 2009 yang telah disahkan telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Selain itu, Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang belum mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2010.

BAHAGIAN VI - PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA DAN MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

6. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2009 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada 29 November 2010. Pada tahun 2010, Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri telah bermesyuarat sebanyak 2 kali bagi membincangkan Laporan Ketua Audit Negara Mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2008. Jawatankuasa tersebut perlu lebih kerap bermesyuarat supaya Laporan Audit yang dibincangkan adalah yang terkini.

**BAHAGIAN I
PENGESAHAN PENYATA
KEWANGAN KERAJAAN
NEGERI PAHANG
BAGI TAHUN BERAKHIR
31 DISEMBER 2010**

1. PENDAHULUAN

1.1. Seksyen 16(1), Akta Tatacara Kewangan, 1957 menghendaki Pihak Berkuasa Kewangan Negeri menyediakan Penyata Kewangan secepat mungkin selepas penutupan akaun bagi tahun berkenaan. Penyata tersebut hendaklah dikemukakan kepada Ketua Audit Negara dalam tempoh 7 bulan selepas berakhirnya tahun kewangan berkenaan untuk diaudit seperti diperuntukkan di bawah Seksyen 9 Akta Audit, 1957.

1.2. Selaras dengan peruntukan undang-undang tersebut, Pegawai Kewangan Negeri telah mengemukakan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 kepada Jabatan Audit Negara pada **23 Mac 2011**. Penyata tersebut melaporkan semua urusan niaga kewangan asas tunai pada tahun 2010 yang berkaitan dengan sumber dan penggunaan wang awam. Penyata tersebut mengandungi Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Akaun Memorandum dan Nota Kepada Penyata Kewangan.

1.3. Lembaran Imbangan menunjukkan jumlah wang tunai dan pelaburan yang dipegang bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulan Wang Disatukan iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Amanah Disatukan dan Akaun Pinjaman Disatukan. Selaras dengan asas perakaunan tunai ubahsuai yang diguna pakai oleh Kerajaan Negeri, hanya pelaburan yang dipegang bagi maksud amanah tertentu sahaja dilaporkan di dalam Lembaran Imbangan. Manakala pelaburan lain dilaporkan di dalam Penyata Akaun Memorandum.

1.4. Penyata Penerimaan dan Pembayaran Wang Tunai pula menunjukkan penerimaan dan pembayaran pada tahun 2010. Penerimaan adalah terdiri daripada hasil, pinjaman, terimaan modal dan terimaan lain seperti amanah dan deposit. Pembayaran pula adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus, pembangunan, perbelanjaan modal dan bayaran balik pinjaman.

1.5. Penyata Akaun Memorandum adalah akaun yang menunjukkan aset dan tanggungan Kerajaan Negeri. Aset Kerajaan Negeri merangkumi Pinjaman Boleh Dituntut, Pelaburan dan Wang Deposit Berkanun serta Tunggakan Hasil. Manakala Tanggungan Kerajaan Negeri pula terdiri daripada Hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan.

2. OBJEKTIF DAN KAEDAH PENGAUDITAN

2.1. Pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 adalah untuk memberi pendapat sama ada penyata itu menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

2.2. Pengauditan terhadap sistem perakaunan dan dokumen dijalankan secara berterusan pada tahun 2010. Pemerhatian Audit mengenainya telah dibangkitkan dengan pihak Perbendaharaan Negeri Pahang dan Jabatan Negeri terlibat melalui surat pemerhatian pengurusan sebaik sahaja pengauditan selesai dijalankan.

3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010

Pengauditan Penyata Kewangan telah dilaksanakan mengikut Akta Audit 1957, dan berpandukan Piawaian Pengauditan Yang Diluluskan. Akta dan Piawaian tersebut menghendaki pengauditan dirancang dan dilaksanakan bagi mendapat kepastian yang munasabah sama ada Penyata Kewangan adalah bebas daripada kesilapan dan ketinggalan yang ketara. Pengauditan itu termasuk memeriksa rekod secara semak uji, menyemak bukti yang menyokong angka dan memastikan penzahiran yang mencukupi dalam penyampaian Penyata Kewangan. Persembahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang pada tahun 2010 adalah selaras dengan Piawaian Perakaunan Kerajaan. **Pada pendapat Audit, Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang pada keseluruhannya menunjukkan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 dan rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.** Sijil Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang disertakan bersama dengan Lembaran Imbangan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai, Penyata Akaun Memorandum, Penyata Akaun Hasil Disatukan dan Nota Kepada Penyata Kewangan adalah seperti di **Lampiran I** hingga **Lampiran VI**.

BAHAGIAN II ANALISIS KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4. PRESTASI KEWANGAN

Jabatan Audit Negara di samping mengesahkan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2010, juga membuat analisis mengikut prinsip asas tunai terhadap data kewangan untuk menentukan tahap prestasi kewangan Kerajaan Negeri. Hasil analisis yang telah dijalankan adalah berdasarkan kepada Penyata Wang Tunai, Penyata Pelaburan, Penyata Akaun Hasil Disatukan, Penyata Akaun Pinjaman Disatukan, Penyata Akaun Amanah Disatukan dan Penyata Akaun Memorandum serta maklumat kewangan yang berkaitan.

4.1. KEDUDUKAN KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

4.1.1. Kumpulan Wang Disatukan terdiri daripada 3 akaun iaitu Akaun Hasil Disatukan, Akaun Pinjaman Disatukan dan Akaun Amanah Disatukan. Mengikut Lembaran Imbangan, baki Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2010 adalah berjumlah RM356.11 juta. Jumlah tersebut terdiri daripada aset berbentuk wang tunai berjumlah RM88.43 juta dan pelaburan berjumlah RM267.68 juta. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.1**.

Jadual 4.1
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Pada Tahun 2010 Berbanding Tahun 2009

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Akaun Hasil Disatukan	189.40	137.58	(51.82)	(27.4)
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.0
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	198.63	218.53	19.90	10.0
	<i>a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>				
	<i>i) Kumpulan Wang Pembangunan</i>	(157.77)	(172.70)	(14.93)	9.5
	<i>ii) Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	(168.90)	(200.40)	(31.50)	18.7
	<i>iii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	190.73	192.68	1.95	1.0
	<i>b) Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	195.60	268.34	72.74	37.2
	<i>c) Akaun Wang Deposit</i>	138.97	130.61	(8.36)	(6.0)
	Jumlah	388.03	356.11	(31.92)	(8.2)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.1.2. Analisis Audit mendapati kedudukan Kumpulan Wang Disatukan pada akhir tahun 2010 adalah menurun berbanding tahun sebelumnya. Pada tahun 2010, Kumpulan Wang Disatukan mengalami penurunan sejumlah RM31.92 juta atau 8.2% kepada RM356.11 juta berbanding RM388.03 juta pada tahun 2009. Penurunan ini adalah antara lain disebabkan oleh penurunan Akaun Hasil Disatukan berjumlah RM51.82 juta atau 27.4%.

4.1.3. Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan bagi tempoh 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.2** di mana baki tahun 2010 adalah yang terendah dalam tempoh 5 tahun.

Jadual 4.2
Kedudukan Kumpulan Wang Disatukan Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Akaun Hasil Disatukan	240.66	258.79	231.67	189.40	137.58
2.	Akaun Pinjaman Disatukan	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
3.	Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada:	136.06	196.83	173.17	198.63	218.53
	<i>a) Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>					
	<i>i) Kumpulan Wang Pembangunan</i>	(144.94)	(142.61)	(157.82)	(157.77)	(172.70)
	<i>ii) Kumpulan Wang Bekalan Air</i>	(130.35)	(130.25)	(158.29)	(168.90)	(200.40)
	<i>iii) Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan</i>	183.75	201.73	197.40	190.73	192.68
	<i>b) Kumpulan Wang Amanah Awam</i>	101.23	146.93	160.71	195.60	268.34
	<i>c) Akaun Wang Deposit</i>	126.37	121.03	131.17	138.97	130.61
	Jumlah	376.72	455.62	404.84	388.03	356.11

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.2. WANG TUNAI

4.2.1. Wang tunai dinyatakan dalam 3 bentuk iaitu Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan. Wang Tunai Dalam Bank terdiri daripada baki wang tunai di dalam akaun semasa dan baki akaun lain yang diluluskan untuk tujuan tertentu. Manakala Wang Tunai Dalam Perjalanan pula adalah wang tunai yang diterima dan telah dikeluarkan resit penerimaannya tetapi belum dibankkan dan Wang Tunai Dalam Bank yang belum diambil kira dalam buku tunai pada atau sebelum 31 Disember tahun semasa. Wang Tunai Dalam Tangan pula terdiri daripada panjar wang runcit yang diberi kepada Pemegang Panjar untuk tujuan perbelanjaan runcit.

4.2.2. Analisis perbandingan kedudukan wang tunai pada tahun 2010 dengan tahun 2009 menunjukkan peningkatan berjumlah RM67.27 juta atau 317.9% kepada RM88.43 juta berbanding RM21.16 juta pada tahun 2009 seperti di **Jadual 4.3**. Peningkatan jumlah wang tunai dalam bank pada tahun 2010 adalah disebabkan pencairan simpanan tetap.

Jadual 4.3
Baki Wang Tunai Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	19.71	87.66	67.95	344.7
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	1.39	0.68	(0.71)	(51.1)
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.06	0.09	0.03	50.0
	Jumlah	21.16	88.43	67.27	317.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.2.3. Analisis baki wang tunai bagi tempoh 5 tahun iaitu pada tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan peningkatan baki wang tunai berlaku pada tahun 2007 dan menurun pada tahun 2008 hingga 2009 dan meningkat semula pada tahun 2010 seperti di **Jadual 4.4**.

Jadual 4.4
Baki Wang Tunai Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Wang Tunai Dalam Bank	240.47	250.27	130.30	19.71	87.66
2.	Wang Tunai Dalam Perjalanan	11.32	6.43	10.61	1.39	0.68
3.	Wang Tunai Dalam Tangan	0.06	0.06	0.06	0.06	0.09
Jumlah		251.85	256.76	140.97	21.16	88.43

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.3. PELABURAN

4.3.1. Mengikut Seksyen 8(3)(b), Akta Tatacara Kewangan 1957, Kerajaan Negeri dibenarkan melabur di dalam deposit di bank dan pelaburan saham sekiranya mempunyai lebihan wang. Pelaburan terdiri daripada Pelaburan Kumpulan Wang Amanah yang dibuat daripada Kumpulan Wang Amanah selaras dengan Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957 dan Arahan Amanah selaras dengan Seksyen 9, Akta Tatacara Kewangan 1957. Manakala, Pelaburan Am adalah semua pelaburan yang dibuat daripada lebihan Kumpulan Wang Disatukan selain daripada pelaburan Kumpulan Wang Amanah. Pada tahun 2010, baki Pelaburan Am adalah berjumlah RM267.68 juta berbanding RM366.87 juta pada tahun 2009 menurun sejumlah RM99.19 juta atau 27% seperti di **Jadual 4.5**. Penurunan ini adalah disebabkan pengeluaran Deposit Dalam Negeri sejumlah RM127 juta.

Jadual 4.5
Baki Pelaburan Am Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Pelaburan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Saham	124.87	152.68	27.81	22.3
2.	Deposit Dalam Negeri	242.00	115.00	(127.00)	(52.5)
Jumlah		366.87	267.68	(99.19)	27.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.3.2. Kedudukan baki Pelaburan Am bagi tempoh 2006 hingga 2010 menunjukkan peningkatan baki Pelaburan Am pada setiap tahun sehingga 2009 tetapi menurun pada 2010 seperti di **Jadual 4.6**.

Jadual 4.6
Baki Pelaburan Am Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Pelaburan	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Saham	124.87	124.87	124.87	124.87	152.68
2.	Deposit Dalam Negeri	0.00	74.00	139.00	242.00	115.00
Jumlah		124.87	198.87	263.87	366.87	267.68

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.4. AKAUN HASIL DISATUKAN

Akaun Hasil Disatukan merupakan penyata yang menunjukkan perbandingan di antara jumlah hasil yang diterima dengan jumlah perbelanjaan mengurus yang dikenakan bagi satu tahun kewangan. Hasil Kerajaan Negeri merupakan sumber utama yang akan digunakan bagi tujuan perbelanjaan mengurus dan pembangunan. Analisis Audit terhadap Akaun Hasil Disatukan mendapati perkara seperti berikut:

4.4.1. Hasil

4.4.1.1. Akaun Hasil Disatukan mengandungi 3 kategori hasil iaitu Hasil Cukai, Hasil Bukan Cukai dan Terimaan Bukan Hasil. Pada tahun 2010, kutipan hasil sebenar meningkat sejumlah RM46.80 juta atau 9.8% berbanding dengan anggaran hasil seperti di **Jadual 4.7**.

Jadual 4.7
Kutipan Hasil Sebenar Berbanding Anggaran Hasil

Bil.	Kategori Hasil	Anggaran Hasil (RM Juta)	Hasil Sebenar (RM Juta)	Peningkatan/ (Penurunan)	
				(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	123.89	139.98	16.09	13.0
2.	Hasil Bukan Cukai	288.28	284.04	(4.24)	(1.5)
3.	Terimaan Bukan Hasil	67.22	102.17	34.95	52.0
Jumlah		479.39	526.19	46.80	9.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.4.1.2. Pada keseluruhannya, hasil yang dikutip oleh Kerajaan Negeri pada tahun 2010 adalah berjumlah RM526.19 juta iaitu meningkat sejumlah RM34.05 juta atau 6.9% berbanding tahun 2009 yang berjumlah RM492.14 juta seperti di **Jadual 4.8**.

Jadual 4.8
Kutipan Hasil Sebenar Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Kategori Hasil	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil Cukai	110.29	139.98	29.69	26.9
2.	Hasil Bukan Cukai	295.75	284.04	(11.71)	(4.0)
3.	Terimaan Bukan Hasil	86.10	102.17	16.07	18.7
Jumlah		492.14	526.19	34.05	6.9

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

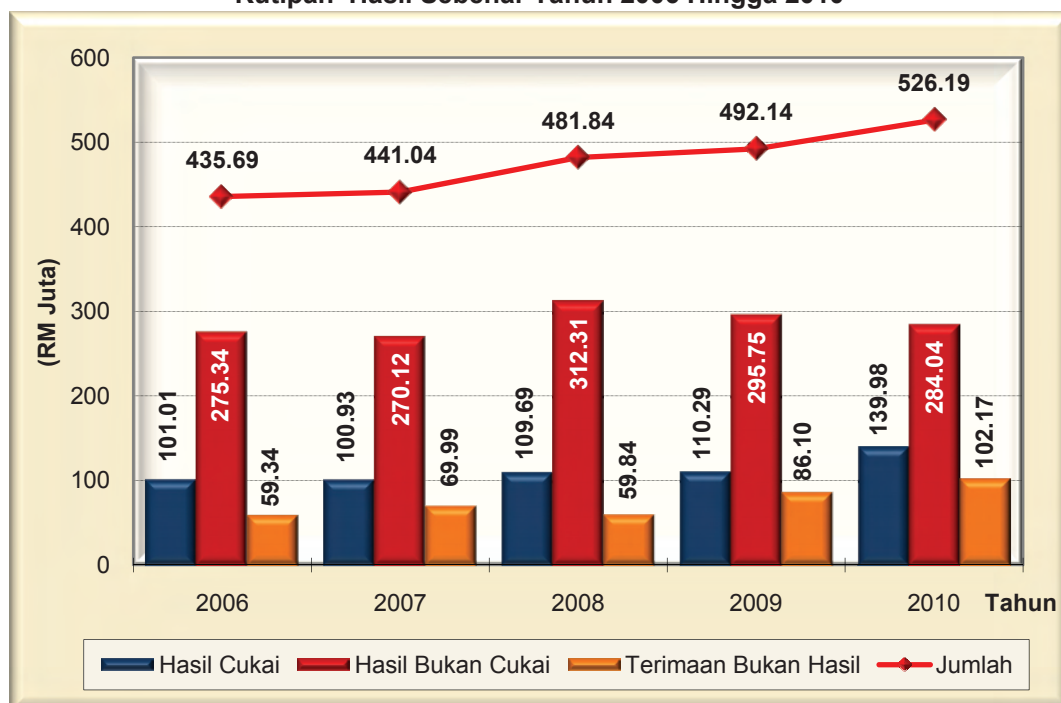
4.4.1.3. Bagi tempoh 5 tahun iaitu tahun 2006 hingga 2010, kutipan hasil telah mencatatkan peningkatan setiap tahun seperti di **Jadual 4.9** dan **Carta 4.1**.

Jadual 4.9
Kutipan Hasil Sebenar Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Kategori Hasil	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai	101.01	100.93	109.69	110.29	139.98
2.	Hasil Bukan Cukai	275.34	270.12	312.31	295.75	284.04
3.	Terimaan Bukan Hasil	59.34	69.99	59.84	86.10	102.17
Jumlah		435.69	441.04	481.84	492.14	526.19

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

Carta 4.1
Kutipan Hasil Sebenar Tahun 2006 Hingga 2010

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

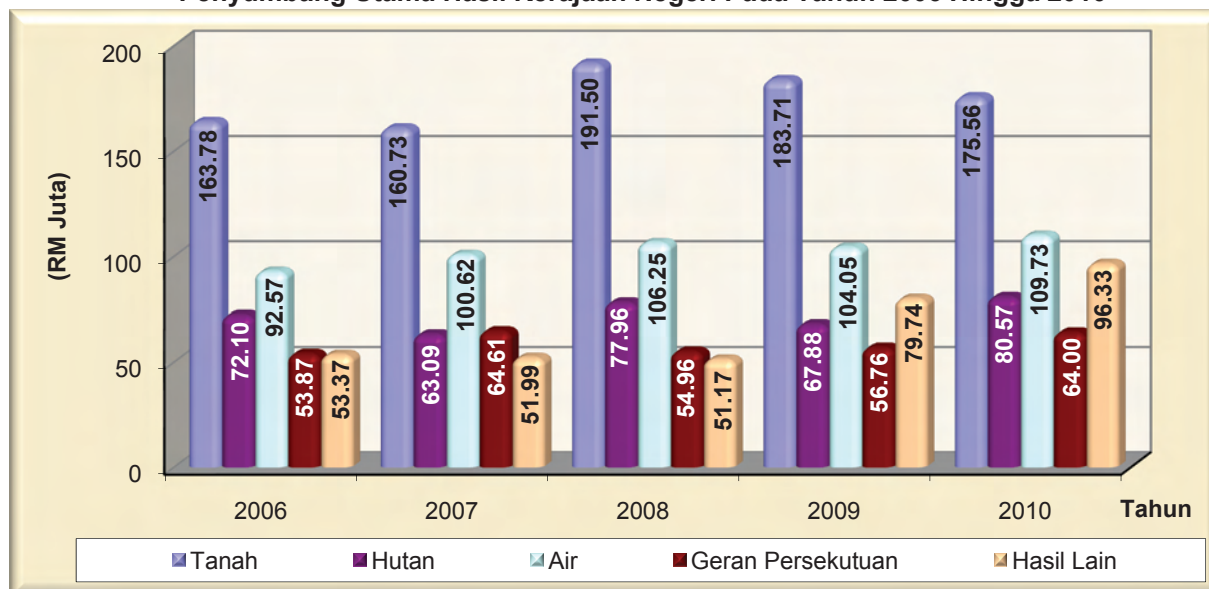
4.4.1.4. Antara jenis hasil yang menjadi penyumbang utama kepada Kerajaan Negeri pada tahun 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.10** dan **Carta 4.2**.

Jadual 4.10
Jenis Hasil Utama Kerajaan Negeri Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran Hasil	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Hasil Tanah	163.78	160.73	191.50	183.71	175.56
2.	Hasil Hutan	72.10	63.09	77.96	67.88	80.57
3.	Hasil Air	92.57	100.62	106.25	104.05	109.73
4.	Geran Persekutuan	53.87	64.61	54.96	56.76	64.00
5.	Hasil Lain	53.37	51.99	51.17	79.74	96.33
Jumlah		435.69	441.04	481.84	492.14	526.19

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

Carta 4.2
Penyumbang Utama Hasil Kerajaan Negeri Pada Tahun 2006 Hingga 2010

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.4.1.5. Pada tahun 2010, sebanyak 25 daripada 197 butiran Hasil Kerajaan Negeri telah meningkat melebihi 50% atau RM55.35 juta berbanding kutipan hasil tahun 2009. Peningkatan dan penurunan hasil yang ketara pada tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.11** dan **Jadual 4.12**.

Jadual 4.11
Peningkatan Hasil Ketara Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Peningkatan		Punca Peningkatan
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Pemberian Caj Perkhidmatan Projek Persekutuan	12.79	42.40	29.61	231.5	Caj Perkhidmatan Projek Persekutuan meningkat kepada 10%.
2.	Premium Perhutanan	54.20	64.59	10.39	19.2	Pasaran harga balak yang stabil dan peningkatan keluasan kawasan yang di tender untuk pembalakan.
3.	Royalti Perlombongan	13.34	21.64	8.30	62.2	Peningkatan kelulusan kawasan perlombongan
Jumlah		80.33	128.63	48.30	60.1	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

Jadual 4.12
Penurunan Hasil Ketara Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Butiran Hasil	Tahun		Penurunan		Punca Penurunan
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Premium <i>Alienation</i>	33.48	19.70	13.78	41.2	Kelulusan permohonan tanah berkurang
2.	Premium Tanah Biasa Borang 5A	21.55	12.49	9.06	42.0	Pengurangan kelulusan pemberi milikan tanah oleh Kerajaan Negeri
3.	Deposit Tak Dituntut	5.79	2.64	3.15	54.4	Pewartaan deposit telah dilaksanakan.
4.	Rampasan Dan Lucutan Jabatan Perhutanan	1.89	0.70	1.19	63.0	Pertambahan penguatkuasaan dan kawalan hutan serta pengurangan kes kesalahan hutan.
Jumlah		62.71	35.53	27.18	43.3	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.4.2. Perbelanjaan Mengurus

4.4.2.1. Perbelanjaan mengurus terbahagi kepada 2 jenis iaitu perbelanjaan tanggungan dan perbelanjaan perbekalan. Mengikut Perkara 98, Perlembagaan Persekutuan, perbelanjaan tanggungan adalah perbelanjaan yang dipertanggungjawabkan terus kepada Kumpulan Wang Disatukan termasuk bayaran pencen, ganjaran, pampasan dan perbelanjaan hutang negeri. Manakala perbelanjaan perbekalan pula adalah untuk membiayai aktiviti dan kegiatan harian. Pada tahun 2010, perbelanjaan mengurus sebenar Kerajaan Negeri adalah berjumlah RM578.01 juta iaitu RM10.10 juta atau 1.7% lebih rendah daripada jumlah anggaran perbelanjaan mengurus yang diluluskan iaitu berjumlah RM588.11 juta seperti di **Jadual 4.13**.

Jadual 4.13
Perbelanjaan Mengurus Pada Tahun 2010 Berbanding Anggaran Diluluskan

Bil.	Kategori Perbelanjaan	Anggaran Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan Mengurus (RM Juta)	Kurangan		Perbelanjaan Sebenar (%)
				(RM Juta)	(%)	
1.	Emolumen	249.98	247.55	2.43	1.0	99.0
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	133.61	130.81	2.80	2.1	97.9
3.	Aset	4.48	4.45	0.03	0.7	99.3
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	199.52	194.94	4.58	2.3	97.7
5.	Perbelanjaan Lain	0.52	0.26	0.26	50.0	50.0
Jumlah		588.11	578.01	10.10	1.7	98.3

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.4.2.2. Pada keseluruhannya, perbelanjaan mengurus Kerajaan Negeri pada tahun 2010 telah mencatat peningkatan berjumlah RM43.60 juta atau 8.2% kepada RM578.01 juta berbanding dengan RM534.41 juta pada tahun 2009 seperti di **Jadual 4.14**.

Jadual 4.14
Perbelanjaan Mengurus Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Kategori Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Emolumen	231.22	247.55	16.33	7.1
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	121.24	130.81	9.57	7.9
3.	Aset	7.37	4.45	(2.92)	(39.6)
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	174.13	194.94	20.81	11.9
5.	Perbelanjaan Lain	0.45	0.26	(0.19)	(42.2)
Jumlah		534.41	578.01	43.60	8.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.4.2.3. Peningkatan perbelanjaan mengurus tahun 2010 adalah disebabkan peningkatan ketara di 2 butiran perbelanjaan Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap sejumlah RM20.81 juta atau 11.9% dan Perkhidmatan Dan Bekalan sejumlah RM9.57 juta atau 7.9% serta penurunan ketara di butiran perbelanjaan aset seperti di **Jadual 4.15**.

Jadual 4.15
Peningkatan/Penurunan Perbelanjaan Yang Ketara Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)		Punca
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)	
1.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	174.13	194.94	20.81	11.9	Peningkatan Sumbangan Negeri dan Caruman kepada Kumpulan Wang Pembangunan dan Kumpulan Bekalan Air.
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	121.24	130.81	9.57	7.9	Peningkatan belanja utiliti dalam melicinkan urustadbir dan penambahbaikan sistem dalam perkhidmatan.
3.	Aset	7.37	4.45	(2.92)	(39.6)	Pada tahun 2010, Jabatan Pengairan dan Saliran diberi kelulusan peruntukan <i>one off</i> RM9,000 berbanding tahun 2009 sejumlah RM1.15 juta. Manakala di Jabatan Agama Islam, penurunan disebabkan kelulusan bagi bajet di bawah Objek Sebagai 35000 berkurangan sejumlah RM0.91 juta. Kedua-dua jabatan ini mengamalkan elemen <i>value for money</i> terhadap setiap program/aktiviti yang dilaksanakan yang menyumbang kepada penurunan aset pada tahun 2010.
Jumlah		302.74	330.20	27.46	9.1	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

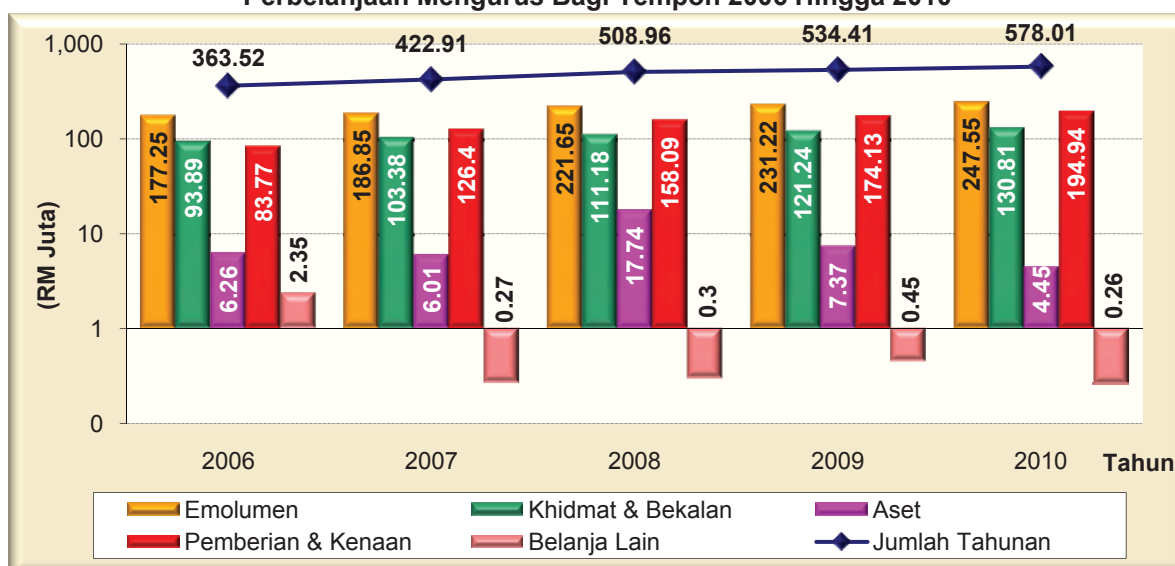
4.4.2.4. Analisis trend perbelanjaan mengurus bagi tempoh 5 tahun iaitu mulai tahun 2006 hingga 2010 menunjukkan peningkatan perbelanjaan mengurus pada setiap tahun seperti di **Jadual 4.16** dan **Carta 4.3**.

Jadual 4.16
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Kategori Perbelanjaan	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Emolumen	177.25	186.85	221.65	231.22	247.55
2.	Perkhidmatan Dan Bekalan	93.89	103.38	111.18	121.24	130.81
3.	Aset	6.26	6.01	17.74	7.37	4.45
4.	Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	83.77	126.40	158.09	174.13	194.94
5.	Perbelanjaan Lain	2.35	0.27	0.30	0.45	0.26
Jumlah		363.52	422.91	508.96	534.41	578.01

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

Carta 4.3
Perbelanjaan Mengurus Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.4.3. Prestasi Kewangan Akaun Hasil Disatukan

4.4.3.1. Pada tahun 2010, Akaun Hasil Disatukan Kerajaan Negeri telah mencatat peningkatan dalam defisit berjumlah RM9.55 juta dari RM51.82 juta berbanding pada tahun 2009 yang mencatat defisit berjumlah RM42.27 juta seperti di **Jadual 4.17**.

Jadual 4.17
Analisis Perbandingan Antara Hasil Dengan Perbelanjaan Mengurus Pada Tahun 2010 Dan 2009

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Hasil	492.14	526.19	34.05	6.9
2.	Perbelanjaan Mengurus	534.41	578.01	43.60	8.2
Surplus/(Defisit)		(42.27)	(51.82)	9.55	22.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.4.3.2. Baki terkumpul Akaun Hasil Disatukan telah mencatatkan penurunan sejumlah RM51.82 juta atau 27.4% kepada RM137.58 juta pada tahun 2010 berbanding RM189.40 juta pada tahun 2009. Penurunan ini adalah disebabkan oleh peningkatan perbelanjaan mengurus sejumlah RM43.60 juta atau 8.2%. Manakala analisis perbandingan surplus/defisit pendapatan bagi tempoh 2006 hingga 2010 pula menunjukkan jumlah surplus telah mencatatkan penurunan pada tahun 2007 dan menjadi defisit pada tahun 2008 hingga 2010 seperti di **Jadual 4.18**. Keadaan ini menunjukkan bahawa prestasi kewangan Kerajaan Negeri semakin menurun dalam tempoh 5 tahun kerana hasil yang dikutip tidak dapat menampung perbelanjaan tahunan.

Jadual 4.18
Analisis Perbandingan Antara Hasil Dengan Perbelanjaan Mengurus
Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Butiran	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Hasil	435.69	441.04	481.84	492.14	526.19
2.	Perbelanjaan Mengurus	363.52	422.91	508.96	534.41	578.01
	Surplus/(Defisit)	72.17	18.13	(27.12)	(42.27)	(51.82)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.5. AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

Akaun Pinjaman Disatukan digunakan untuk mengakaun penerimaan pinjaman dan pindahan terimaan pinjaman ke Akaun Kumpulan Wang Pembangunan. Pada tahun 2010, sejumlah RM57.41 juta pinjaman telah diterima daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek bekalan air. Pinjaman yang diperolehi telah diambil kira dalam akaun ini sebelum dipindahkan kesemuanya kepada Kumpulan Wang Pembangunan. Sehingga akhir tahun 2010, akaun ini tidak mempunyai baki seperti tahun-tahun sebelumnya.

4.6. AKAUN AMANAH DISATUKAN

Akaun Amanah Disatukan adalah salah satu daripada Akaun Kumpulan Wang Disatukan. Semua penerimaan dan pembayaran wang amanah diakaunkan mengikut kehendak Arahan Amanah dan Surat Cara Amanah di bawah Seksyen 9 dan Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun Amanah Disatukan terdiri daripada Kumpulan Wang Amanah Kerajaan, Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Wang Deposit. Pada akhir tahun 2010, baki akaun ini adalah berjumlah RM218.53 juta berbanding RM198.63 juta pada tahun 2009 seperti di **Jadual 4.19**.

Jadual 4.19
Kedudukan Baki Akaun Amanah Disatukan Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Perkara	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Kumpulan Wang Amanah Kerajaan	(135.94)	(180.42)	(44.48)	32.7
2.	Kumpulan Wang Amanah Awam	195.60	268.34	72.74	37.2
3.	Akaun Wang Deposit	138.97	130.61	(8.36)	(6.0)
	Baki Pada 31 Disember	198.63	218.53	19.90	10.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.6.1. Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ditubuhkan mengikut Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini terdiri daripada 3 kumpulan wang amanah utama iaitu Kumpulan Wang Pembangunan, Kumpulan Wang Bekalan Air dan Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan. Pada akhir tahun 2010, baki Kumpulan Wang Amanah Kerajaan telah mengalami defisit semasa sejumlah RM44.48 juta atau 32.7% menjadi RM180.42 juta berbanding baki defisit terkumpul pada tahun 2009 yang berjumlah RM135.94 juta.

4.6.1.1. Kumpulan Wang Pembangunan

- a. Kumpulan Wang Pembangunan mengakaunkan terimaan dan perbelanjaan pembangunan seperti yang diperuntukkan di bawah Akta Kumpulan Wang Pembangunan (Akta 70 Tahun 1966). Punca kewangan bagi kumpulan wang ini terdiri daripada caruman Akaun Hasil Disatukan, pinjaman yang diberi oleh Kerajaan Persekutuan bagi maksud pembangunan, terimaan imbuhan balik daripada Kerajaan Persekutuan dan pemberian Persekutuan. Kumpulan wang ini hanya boleh dibelanjakan untuk maksud seperti yang ditentukan dalam Akta tersebut dan diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri (DUN) bertujuan untuk membiayai projek pembangunan negeri. Pada akhir tahun 2010, kumpulan wang ini telah menerima pindahan sejumlah RM28.72 juta daripada Akaun Hasil Disatukan, RM8.13 juta daripada Terimaan Sewaan Perumahan Awam Kos Rendah (PAKR), RM1.56 juta daripada Jualan Rumah Kos Rendah dan RM21.12 juta daripada Pemberian Kerajaan Persekutuan.
- b. Sehingga akhir tahun 2010, Kumpulan Wang Pembangunan telah terlebih dikeluarkan sejumlah RM14.93 juta menyebabkan baki defisit terkumpul kumpulan wang ini meningkat kepada RM172.70 juta berbanding sejumlah RM157.77 juta pada tahun 2009. Peningkatan ini disebabkan oleh jumlah Pemberian Kerajaan Persekutuan yang diterima pada tahun 2010 berjumlah RM21.12 juta adalah lebih rendah berbanding dengan pemberian yang diterima pada tahun 2009 yang berjumlah RM33.01 juta. Analisis perbandingan baki Kumpulan Wang Pembangunan pada tahun 2010 dengan tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.20**.

Jadual 4.20
Baki Kumpulan Wang Pembangunan Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Perkara	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	(157.82)	(157.77)	0.05	(0.03)
Terimaan	70.96	59.53	(11.43)	(16.1)
Perbelanjaan	70.91	74.46	3.55	5.0
Surplus/(Defisit)	0.05	(14.93)	(14.98)	(29,960.0)
Baki Pada 31 Disember	(157.77)	(172.70)	(14.93)	9.5

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

- c. Baki terkumpul Kumpulan Wang Pembangunan bagi tempoh 2006 hingga 2010 pula menunjukkan peningkatan baki defisit terkumpul pada tahun 2008 dan penurunan pada tahun 2009, manakala peningkatan semula pada tahun 2010 seperti di **Jadual 4.21**.

Jadual 4.21
Baki Kumpulan Wang Pembangunan Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Perkara	Tahun				
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
Baki Pada 1 Januari	(156.27)	(144.94)	(142.61)	(157.82)	(157.77)
Terimaan	80.97	64.80	54.85	70.96	59.53
Perbelanjaan	69.64	62.47	70.06	70.91	74.46
Surplus/(Defisit)	11.33	2.33	(15.21)	0.05	(14.93)
Baki Pada 31 Disember	(144.94)	(142.61)	(157.82)	(157.77)	(172.70)

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang*

i. Perbelanjaan Pembangunan Sebenar Berbanding Peruntukan

Secara keseluruhannya pada tahun 2010, Kerajaan Negeri telah membelanjakan sejumlah RM74.46 juta atau 92.9% berbanding peruntukan berjumlah RM80.17 juta. Analisis perbandingan terhadap perbelanjaan pembangunan sebenar dengan peruntukan tahun 2010 adalah seperti di **Jadual 4.22**. Pada tahun 2010, sebanyak 7 Jabatan telah mencapai prestasi perbelanjaan melebihi 90%. Hanya 2 Jabatan prestasi perbelanjaan kurang 90% iaitu 20.5% dan 50%. Analisis Audit mendapati hanya satu Jabatan mengalami peningkatan perbelanjaan yang ketara melebihi 50% iaitu Jabatan Kerja Raya Negeri. Peningkatan ketara bagi perbelanjaan Jabatan Kerja Raya Negeri adalah disebabkan oleh pertambahan peruntukan yang telah diluluskan bagi melaksanakan projek yang dirancang pada tahun tersebut.

Jadual 4.22
Perbelanjaan Pembangunan Sebenar Berbanding Peruntukan Pada Tahun 2010

Bil.	Jabatan	Peruntukan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Peratus (%)
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	10.91	10.61	97.3
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	1.08	0.54	50.0
3.	Jabatan Kerja Raya Negeri	21.70	21.58	99.4
4.	Jabatan Perhutanan Negeri	1.93	1.88	97.4
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri	4.29	0.88	20.5
6.	Jabatan Pertanian Negeri	4.60	4.59	99.8
7.	Jabatan Pengairan dan Saliran Negeri	4.68	4.67	99.8
8.	Jabatan Agama Islam Negeri	16.18	15.13	93.5
9.	Pejabat Pembangunan Negeri	14.80	14.58	98.5
Jumlah		80.17	74.46	92.9

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang*

ii. Perbelanjaan Pembangunan Sebenar Tahun 2010 Berbanding 2009

Perbelanjaan pembangunan pada tahun 2010 telah meningkat sejumlah RM3.55 juta atau 5% menjadi RM74.46 juta berbanding RM70.91 juta pada tahun 2009 seperti di **Jadual 4.23**.

Jadual 4.23
Perbandingan Perbelanjaan Pembangunan Sebenar
Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Jabatan	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Pejabat Menteri Besar Dan Setiausaha Kerajaan	11.98	10.61	(1.37)	(11.4)
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	3.52	0.54	(2.98)	(84.7)
3.	Jabatan Kerja Raya Negeri	12.38	21.58	9.20	74.3
4.	Jabatan Perhutanan Negeri	2.72	1.88	(0.84)	(30.9)
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri	0.86	0.88	0.02	2.3
6.	Jabatan Pertanian Negeri	4.33	4.59	0.26	6.0
7.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Negeri	5.74	4.67	(1.07)	(18.6)
8.	Jabatan Agama Islam Negeri	15.46	15.13	(0.33)	(2.1)
9.	Pejabat Pembangunan Negeri	13.92	14.58	0.66	4.7
Jumlah		70.91	74.46	3.55	5.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.6.1.2. Kumpulan Wang Bekalan Air

- a. Kumpulan Wang Bekalan Air ditubuhkan di bawah Seksyen 3(1), Akta 230 (Akta Kumpulan Wang Bekalan Air). Tujuan penubuhannya adalah untuk membiayai perbelanjaan mengurus dan perbelanjaan penyenggaraan bekalan air yang berulang dan tidak berulang. Perbelanjaan berulang adalah perbelanjaan yang dilakukan pada setiap tahun yang melibatkan perbelanjaan penyenggaraan. Manakala, perbelanjaan tidak berulang pula merupakan perbelanjaan yang dilakukan mengikut keperluan semasa.
- b. Pada akhir tahun 2010, Kerajaan Negeri telah meluluskan peruntukan sejumlah RM195.84 juta bagi Kumpulan Wang Bekalan Air. Peruntukan yang diterima adalah terdiri daripada peruntukan untuk perbelanjaan berulang yang dibiayai oleh Kerajaan Negeri berjumlah RM120.90 juta dan perbelanjaan tidak berulang yang diterima daripada pinjaman Kerajaan Persekutuan berjumlah RM71.94 juta serta Kerajaan Negeri sejumlah RM3 juta. Sehingga akhir tahun 2010, Kumpulan Wang Bekalan Air telah terlebih dibelanjakan sejumlah RM31.50 juta menyebabkan baki defisit terkumpul kumpulan wang ini terus meningkat kepada RM200.40 juta berbanding RM168.90 juta pada tahun 2009 seperti di **Jadual 4.24**. Baki terkumpul Kumpulan Wang Bekalan Air menunjukkan peningkatan baki defisit terkumpul bagi tempoh 5 tahun seperti di **Jadual 4.25**.

Jadual 4.24
Kedudukan Baki Kumpulan Wang Bekalan Air
Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Perkara	Tahun		Penurunan	
	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Baki Pada 1 Januari	(158.29)	(168.90)	10.61	6.7
Terimaan	231.14	153.69	77.45	33.5
Perbelanjaan	241.75	185.19	56.56	23.4
Surplus/(Defisit)	(10.61)	(31.50)	20.89	196.8
Baki Pada 31 Disember	(168.90)	(200.40)	31.50	18.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

Jadual 4.25
Baki Kumpulan Wang Bekalan Air Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Perkara	Tahun				
	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
Baki pada 1 Januari	(130.44)	(130.35)	(130.25)	(158.29)	(168.90)
Terimaan	181.73	257.18	257.95	231.14	153.69
Bayaran	181.64	257.08	285.99	241.75	185.19
Surplus/(Defisit)	0.09	0.10	(28.04)	(10.61)	(31.50)
Baki Pada 31 Disember	(130.35)	(130.25)	(158.29)	(168.90)	(200.40)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

- c. Analisis Audit mendapati baki defisit Kumpulan Wang Bekalan Air meningkat pada tahun 2010 disebabkan peningkatan perbelanjaan ketara bagi Projek Bekalan Air Berulang. Projek yang meningkat ialah Projek Menjalan dan Menyenggarakan Bekalan Air yang telah meningkat sejumlah RM24.67 juta menjadi RM119.40 juta pada tahun 2010 berbanding RM94.73 juta pada tahun 2009. Pada tahun 2010, Kerajaan Negeri telah membelanjakan sejumlah RM185.19 juta atau 94.6% berbanding peruntukan berjumlah RM195.84 juta. Analisis perbandingan terhadap perbelanjaan pembangunan sebenar dengan peruntukan tahun 2010 adalah seperti di **Jadual 4.26**.

Jadual 4.26
Kedudukan Perbelanjaan Bekalan Air Berbanding
Peruntukan Pada Tahun 2010

Bil.	Butiran Perbelanjaan	Peruntukan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Peratus Perbelanjaan (%)
1.	Bekalan Air Berulang	120.90	120.78	99.9
2.	Bekalan Air Tak Berulang	74.94	64.41	85.9
	a) Sumber Pinjaman	71.94	63.71	88.6
	b) Sumber Langsung	3.00	0.70	23.3
	Jumlah	195.84	185.19	94.6

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.6.1.3. Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan

Pelbagai Kumpulan Wang Amanah Kerajaan ini ditubuhkan di bawah Seksyen 10, Akta Tatacara Kewangan 1957. Akaun ini terdiri daripada 3 akaun utama iaitu Akaun Penyelesaian, Akaun Pinjaman dan Akaun Kumpulan Wang Luar Jangka. Sehingga akhir

tahun 2010, baki akaun ini adalah berjumlah RM192.68 juta meningkat sejumlah RM1.95 juta atau 1% berbanding baki tahun 2009 yang berjumlah RM190.73 juta.

a. Akaun Kena Bayar

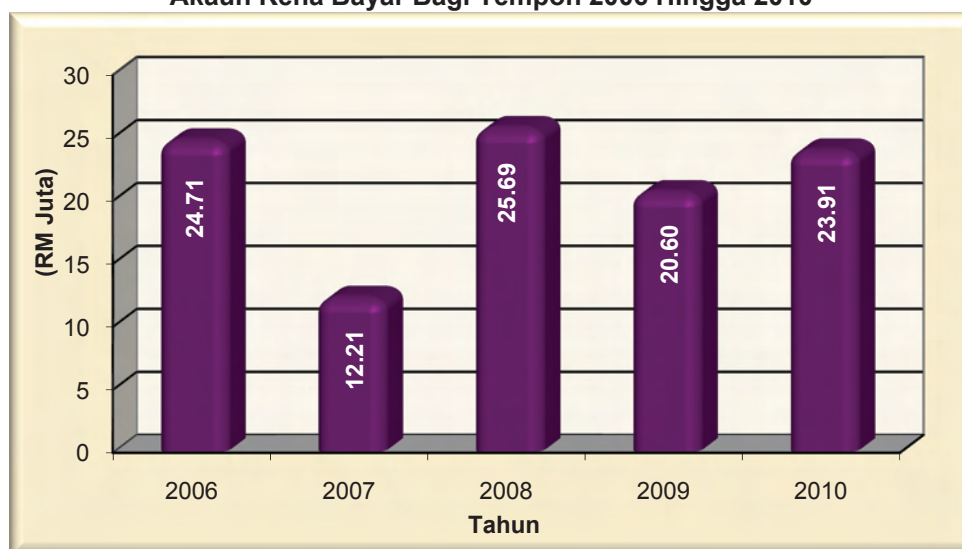
Akaun Kena Bayar (AKB) adalah bayaran yang dilakukan pada bulan Januari tahun kewangan yang baru bagi bekalan dan perkhidmatan yang dilakukan pada atau sebelum 31 Disember tahun semasa dan bayaran dikenakan dalam peruntukan akaun tahun tersebut. Pada tahun 2010, perbelanjaan yang melibatkan AKB adalah berjumlah RM23.91 juta berbanding RM20.60 juta pada tahun 2009 meningkat sejumlah RM3.31 juta atau 16.1%. Lima Jabatan telah mencatatkan peningkatan perbelanjaan AKB yang ketara pada tahun 2010 iaitu seperti di **Jadual 4.27**. Selain itu, perbelanjaan AKB bagi tempoh 2006 hingga 2010 mencatatkan penurunan dan peningkatan berselang setiap tahun seperti di **Carta 4.4**.

Jadual 4.27
Peningkatan Ketara Perbelanjaan Akaun Kena Bayar
Pada Tahun 2009 Dan 2010

Bil.	Jabatan	Tahun		Peningkatan	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Jabatan Kerja Raya Negeri	1.66	5.43	3.77	227.1
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	0.74	1.26	0.52	70.3
3.	Jabatan Agama Islam Pahang	2.10	2.41	0.31	14.8
4.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Negeri	0.29	0.55	0.26	89.7
5.	Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh	0.03	0.15	0.12	400.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

Carta 4.4
Akaun Kena Bayar Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

b. Kumpulan Wang Luar Jangka

Akaun Kumpulan Wang Luar Jangka diselenggarakan mengikut Seksyen 11, Akta Tatacara Kewangan 1957, bagi pendahuluan untuk membayar perbelanjaan segera dan yang tidak dijangka serta tidak ada peruntukan yang diperlukan. Sejumlah RM10 juta telah diperuntukkan sebagai batas perbelanjaan bagi kumpulan wang ini. Pada tahun 2010, tiada waran luar jangka diluluskan.

4.6.2. Kumpulan Wang Amanah Awam

4.6.2.1. Kumpulan Wang Amanah Awam dan Akaun Amanah Awam ditubuhkan di bawah Seksyen 10 dan 9, Akta Tatacara Kewangan 1957. Pengurusan akaun ini dikawal oleh satu Arahkan Amanah yang diluluskan, di mana Pegawai Pengawal yang mengendalikan Kumpulan Wang Amanah atau Akaun Amanah dikehendaki mengemukakan penyata tahunan untuk pemeriksaan dan pengesahan Audit secepat mungkin selepas 31 Disember setiap tahun dan tidak melewati dari tarikh 31 Mac tahun berikutnya. Selain itu, Pegawai Kewangan Negeri Pahang juga telah mengeluarkan surat arahan Peraturan Penutupan Akaun Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2010 yang menetapkan bahawa setiap Pegawai Pengawal hendaklah mengemukakan Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2010 untuk setiap Kumpulan Wang Amanah atau Akaun Amanah kepada pihak Audit sebelum atau pada 11 Februari 2011. Pihak Audit mendapati semua penyata kumpulan wang amanah dan akaun amanah tersebut telah diterima untuk diaudit berserta dengan penyata penyesuaiannya.

4.6.2.2. Pada tahun 2010 baki kumpulan wang ini telah meningkat sejumlah RM72.74 juta atau 37.2% kepada RM268.34 juta berbanding RM195.60 juta pada tahun 2009. Selain itu, terdapat 2 akaun amanah baru yang telah diwujudkan pada tahun 2010 iaitu Akaun Amanah Projek Khas Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri dan Akaun Amanah SUKMA. Tujuan penubuhan Akaun Amanah Projek Khas ialah untuk mengakaunkan segala terimaan geran daripada Kerajaan Persekutuan manakala tujuan penubuhan Akaun Amanah SUKMA pula ialah untuk menjayakan pengelolaan Sukan Malaysia (SUKMA) pada tahun 2012 di Negeri Pahang. Peningkatan tersebut adalah disebabkan oleh peningkatan baki yang ketara bagi 3 akaun Kumpulan Wang Amanah dan Akaun Amanah berjumlah RM73.93 juta seperti di **Jadual 4.28**. Manakala 3 akaun yang mengalami penurunan baki yang ketara berjumlah RM11.27 juta seperti di **Jadual 4.29**.

Jadual 4.28
Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah
Yang Mengalami Peningkatan Baki Yang Ketara Pada Tahun 2010

Bil.	Kumpulan Wang Amanah/ Akaun Amanah	Tahun		Peningkatan Baki (RM Juta)	Peratus Peningkatan (%)
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)		
1.	Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan Negeri	116.11	160.25	44.14	38.0
2.	Akaun Amanah Pelbagai Kewangan Negeri	2.96	28.86	25.90	875.0
3.	Kumpulan Wang Pembangunan Hutan	4.07	7.96	3.89	95.6
Jumlah		123.14	197.07	73.93	60.0

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

Jadual 4.29
Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah
Yang Mengalami Penurunan Baki Yang Ketara Pada Tahun 2010

Bil.	Kumpulan Wang Amanah/ Akaun Amanah	Tahun		Penurunan Baki (RM Juta)	Peratus Penurunan (%)
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)		
1.	Akaun Amanah Dana Khas Kerajaan Negeri Pahang	23.59	15.47	8.12	34.4
2.	Akaun Amanah Tabung Bantuan Bencana / Malapetaka	5.63	3.23	2.40	42.6
3.	Akaun Amanah Pembiayaan Program Latihan Kemahiran (PSDC)	7.32	6.57	0.75	10.2
Jumlah		36.54	25.27	11.27	30.8

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.6.2.3. Penyumbang utama peningkatan baki Kumpulan Wang Amanah dan Akaun Amanah yang paling ketara ialah Kumpulan Wang Amanah Penyelenggaraan Jalan Negeri yang mencatatkan peningkatan sejumlah RM44.14 juta atau 38% menjadi sejumlah RM160.25 juta pada tahun 2010 berbanding RM116.11 juta pada tahun 2009. Peningkatan ini disebabkan oleh pemberian Kerajaan Persekutuan pada tahun 2010 meningkat sejumlah RM6.95 juta menjadi RM160.90 juta berbanding RM153.95 juta pada tahun 2009. Selain itu, baki Akaun Amanah Dana Khas Kerajaan Negeri Pahang mengalami penurunan paling ketara sejumlah RM8.12 juta atau 34.4% menjadi RM15.47 juta pada tahun 2010 berbanding RM23.59 juta pada tahun 2009. Penurunan ini disebabkan oleh jumlah terimaan pada tahun 2010 menurun sejumlah RM20.33 juta menjadi RM0.70 juta berbanding RM21.03 juta pada tahun 2009.

4.6.3. Akaun Wang Deposit

4.6.3.1. Deposit merupakan wang yang diterima oleh sesebuah Jabatan bagi sesuatu maksud mengikut undang-undang atau syarat tertentu dan perlu dikembalikan sebaik sahaja selesai maksudnya. Pengurusan akaun deposit adalah dikawal mengikut Arahan Perbendaharaan 156 hingga 163 yang juga menghendaki Pegawai Pengawal bertanggungjawab terhadap penyelenggaraan akaun deposit di bawah jagaannya. Selain itu, Pegawai Kewangan Negeri Pahang juga telah mengeluarkan surat arahan Peraturan

Penutupan Akaun Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2010 yang menetapkan bahawa setiap Pegawai Pengawal hendaklah mengemukakan satu senarai lengkap setiap akaun deposit berserta penyata penyesuaiannya kepada pihak Audit sebelum atau pada 11 Februari 2011. Pada tahun 2010, sebanyak 96 akaun deposit telah diselenggarakan oleh Pegawai Pengawal yang kesemuanya terdiri daripada deposit am. Kesemua akaun tersebut telah diterima berserta dengan penyata penyesuaiannya.

4.6.3.2. Pada akhir tahun 2010, baki akaun deposit adalah berjumlah RM130.61 juta berbanding RM138.97 juta pada akhir tahun 2009, iaitu mencatatkan penurunan sejumlah RM8.36 juta atau 6%. Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong mencatatkan penurunan baki akaun deposit yang paling tinggi bagi Deposit Cukai Hiburan sejumlah RM12.64 juta atau 100% menjadi sifar pada tahun 2010 berbanding RM12.64 juta pada tahun 2009. Penurunan ini disebabkan oleh deposit berkenaan telah dipindahkan ke akaun hasil sebagaimana surat arahan yang diterima daripada Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri. Selain itu, Pejabat Daerah Dan Tanah Raub juga mencatatkan penurunan baki deposit yang kedua tertinggi bagi deposit tanah sejumlah RM1.16 juta atau 63.7% menjadi RM0.66 juta pada tahun 2010 berbanding RM1.82 juta pada tahun 2009.

4.6.3.3. Arahan Perbendaharaan 162 menghendaki deposit yang tidak dituntut selepas tempoh 12 bulan dari tarikh deposit boleh dikembalikan, hendaklah diberitahu melalui Warta Kerajaan. Deposit yang tidak dituntut dalam masa 3 bulan selepas pewartaan hendaklah dikreditkan ke Akaun Hasil Kerajaan Negeri. Pada tahun 2010, sebanyak 7 Jabatan mempunyai akaun deposit yang tidak aktif dari tahun 1983 hingga 2008 berjumlah RM12.75 juta seperti di **Jadual 4.30**.

Jadual 4.30
Kedudukan Akaun Deposit Yang Tidak Aktif Dari Tahun 1983 Hingga 2008

Bil.	Jabatan	Jumlah (RM)	Tempoh Deposit Tidak Aktif (Tahun)
1.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuantan	7,121,428	9
2.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong	4,162,904	26
3.	Pejabat Daerah Dan Tanah Pekan	614,860	22
4.	Pejabat Daerah Dan Tanah Jerantut	344,837	26
5.	Pejabat Daerah Dan Tanah Rompin	235,419	12
6.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bera	194,829	6
7.	Pejabat Daerah Dan Tanah Raub	81,361	11
Jumlah		12,755,638	

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.7. PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI

Mengikut Piawaian Perakaunan Kerajaan, Penyata Penerimaan Dan Pembayaran Wang Tunai disediakan untuk menunjukkan aliran masuk dan keluar tunai dan kesetaraan tunai. Penyata tersebut terdiri daripada penerimaan dan pembayaran. Penerimaan merupakan aliran masuk tunai dan kesetaraan tunai Kerajaan terdiri daripada hasil, pinjaman dalam dan luar negeri, penerimaan modal dan amanah lain. Manakala pembayaran merupakan aliran

keluar tunai seperti bayaran utama Kerajaan yang terdiri daripada perbelanjaan mengurus, pembangunan, perbelanjaan modal, bayaran balik pinjaman dan lain-lain bayaran amanah seperti di **Jadual 4.31**.

Jadual 4.31
Penerimaan Dan Pembayaran Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Butiran	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
Penerimaan:					
1.	Hasil	492.14	526.20	34.06	6.9
2.	Pinjaman	134.57	64.30	(70.27)	(52.2)
3.	Terimaan Modal	125.30	225.74	100.44	80.2
4.	Lain-lain Terimaan	2,388.18	2,679.78	291.60	12.2
Jumlah		3,140.19	3,496.02	355.83	11.3
Pembayaran:					
1.	Mengurus	529.42	568.03	38.61	7.3
2.	Pembangunan	312.67	259.65	(53.02)	17.0
3.	Perbelanjaan Modal	103.00	0.00	(103.00)	(100.0)
4.	Bayaran Balik Pinjaman	4.98	16.87	11.89	238.8
5.	Lain-lain Bayaran	2,309.93	2,584.19	274.26	11.8
Jumlah		3,260.00	3,428.74	168.74	5.2
Surplus/(Kurangan)		(119.81)	67.28	187.09	(156.2)

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.7.1. Penerimaan

Pada tahun 2010, jumlah penerimaan telah meningkat sejumlah RM355.83 juta atau 11.3% kepada RM3.50 bilion berbanding RM3.14 bilion pada tahun 2009. Peningkatan ini antara lain disebabkan oleh peningkatan Lain-lain Terimaan yang merupakan penyumbang utama peningkatan yang berjumlah RM291.60 juta atau 12.2% kepada RM2.68 bilion berbanding RM2.39 bilion pada tahun 2009.

4.7.2. Pembayaran

Pada tahun 2010, jumlah pembayaran telah menunjukkan peningkatan sejumlah RM168.74 juta atau 5.2% kepada RM3.43 bilion berbanding RM3.26 bilion pada tahun 2009. Penyumbang utama peningkatan ini, antara lain adalah disebabkan oleh Lain-lain Bayaran meningkat sejumlah RM274.26 juta atau 11.8% menjadi RM2.58 bilion berbanding RM2.31 bilion pada tahun 2009.

4.8. PENYATA AKAUN MEMORANDUM

Penyata Akaun Memorandum adalah penyata yang menunjukkan aset dan tanggungan Kerajaan yang tidak dilaporkan dalam Lembaran Iimbangan. Penyata ini terdiri daripada Penyata Akaun Memorandum Aset dan Penyata Akaun Memorandum Tanggungan. Penyata Akaun Memorandum Aset menunjukkan kedudukan pinjaman boleh dituntut, tunggakan hasil, pelaburan dan pelaburan lain Kerajaan Negeri. Manakala, Penyata Akaun Memorandum Tanggungan menunjukkan kedudukan hutang awam dalam negeri.

4.8.1. Pinjaman Boleh Dituntut

4.8.1.1. Pinjaman Boleh Dituntut adalah merupakan pinjaman yang diberikan oleh Kerajaan Negeri kepada Agensi yang menggunakan sumber Kerajaan Negeri atau Kerajaan Persekutuan. Pada tahun 2010, Kerajaan Negeri telah membuat pengeluaran pinjaman menggunakan sumber Kerajaan Persekutuan kepada Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang (PKNP) berjumlah RM3.89 juta dan Majlis Perbandaran Kuantan (MPK) berjumlah RM3 juta yang menjadikan kesemua pinjaman baru berjumlah RM6.89 juta. Pada akhir tahun 2010, baki Pinjaman Boleh Dituntut meningkat sejumlah RM2.76 juta atau 1.1% daripada RM240.60 juta pada tahun 2009 kepada RM243.36 juta seperti di **Jadual 4.32**.

Jadual 4.32
Baki Pinjaman Boleh Dituntut Oleh Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Agensi	Baki Pinjaman Boleh Dituntut				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	160.90	168.55	169.56	175.24	180.19
2.	Amanah Saham Pahang Berhad	56.52	53.67	52.67	52.02	50.39
3.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian	14.18	11.89	10.95	7.45	4.69
4.	Pihak Berkuasa Tempatan	1.59	6.59	6.39	5.89	8.09
5.	Yayasan Pahang	0.12	0.00	0.00	0.00	0.00
Jumlah		233.31	240.70	239.57	240.60	243.36

Sumber: *Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang*

4.8.1.2. Pada tahun 2010, sebanyak 3 Agensi telah membayar balik pinjaman berjumlah RM5.19 juta. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM2.76 juta telah dijelaskan oleh Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang (LKPP), RM1.63 juta oleh Amanah Saham Pahang (ASPA) dan RM0.8 juta oleh Majlis Daerah Bera (MDB). Manakala PKNP tidak membuat pembayaran balik pinjaman kerana penangguhan bayaran balik pinjaman yang diluluskan sehingga penebusan bon selesai pada tahun 2012. Walaupun penerimaan bayaran balik pinjaman daripada LKPP melalui Pinjaman Boleh Dituntut daripada sumber Persekutuan telah diterima sejumlah RM2.76 juta, namun Kerajaan Negeri masih tidak membuat sebarang bayaran balik untuk menjelaskan hutang pinjaman Agensi kepada Kerajaan Persekutuan. Kedudukan bayaran balik pinjaman oleh Agensi bagi tempoh 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.33**.

Jadual 4.33
Kedudukan Bayaran Balik Pinjaman Oleh Agensi
Kepada Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Agensi	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian	6.00	2.75	1.39	3.50	2.76
2.	Amanah Saham Pahang	15.10	2.85	1.00	0.65	1.63
3.	Pihak Berkuasa Tempatan	0.27	0.00	0.20	0.50	0.80
4.	Yayasan Pahang	1.70	0.12	0.00	0.00	0.00
5.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	0.83	0.00	0.00	0.00	0.00
6.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	0.52	0.00	0.00	0.00	0.00
Jumlah		24.42	5.72	2.59	4.65	5.19

Sumber:Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.8.1.3. Pada akhir tahun 2010, tunggakan bayaran balik pinjaman yang belum dijelaskan oleh Agensi kepada Kerajaan Negeri berjumlah RM228.77 juta. Jumlah ini terdiri daripada tunggakan bayaran balik pokok sejumlah RM193.70 juta dan tunggakan faedah berjumlah RM35.07 juta. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman yang terus meningkat bagi tempoh 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.34**.

Jadual 4.34
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Agensi
Kepada Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Agensi	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	154.37	156.48	158.60	160.71	160.71
2.	Amanah Saham Pahang Berhad	35.32	36.67	38.67	59.82	61.19
3.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian	4.41	5.64	5.99	5.48	5.27
4.	Pihak Berkuasa Tempatan	1.27	1.59	1.89	1.89	1.60
Jumlah		195.37	200.38	205.15	227.90	228.77

Sumber:Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.8.2. Pelaburan

Pada akhir tahun 2010, baki nilai buku pelaburan adalah berjumlah RM35.41 juta meningkat sejumlah RM11.25 juta atau 46.6% berbanding RM24.16 juta pada tahun 2009. Kedudukan pelaburan Kerajaan Negeri bagi tempoh 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.35**.

Jadual 4.35
Kedudukan Pelaburan Saham Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Perbadanan/Syarikat	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
Pelaburan Am						
1.	Axiata Group Bhd. (Terbitan Bonus)	-	-	0.92	0.92	-
Pelaburan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri						
1.	Teras Dara Konsortium Sdn. Bhd.	0.37	0.37	0.37	0.37	0.37
2.	SAWIRA Sdn. Bhd.	2.72	2.87	2.87	2.87	2.87
3.	Pascorp Paper Industries Bhd.	-	-	-	-	10.07
4.	Rangkaian Hotel Seri Malaysia Sdn. Bhd.	-	-	-	-	2.10
5.	CIMB	-	-	20.00	20.00	20.00
Jumlah		3.09	3.24	24.16	24.16	35.41

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.8.3. Tunggakan Hasil Negeri

4.8.3.1. Peraturan mengenai tunggakan hasil ada dinyatakan dalam Arahan Perbendaharaan 89, yang menetapkan setiap Pegawai Pengawal menghantar suatu penyata mengenai apa-apa hasil yang sepatutnya diterima pada 31 Disember ke Akauntan Negeri dengan salinannya ke Jabatan Audit Negara. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008, juga menjelaskan dasar dan tatacara Akaun Belum Terima di mana tunggakan hasil adalah sebahagian daripadanya. Selain itu, Surat Arahan Bagi Penutupan Akaun Negeri Pahang Tahun 2010 telah menetapkan kewajipan Pegawai Pengawal mengemukakan Penyata Tunggakan Hasil 2010. Tunggakan hasil Negeri Pahang telah menurun sejumlah RM0.42 juta atau 0.7% menjadi RM62.54 juta pada tahun 2010 berbanding RM62.96 juta pada tahun 2009. Lima Jabatan mempunyai tunggakan hasil yang tinggi seperti di **Jadual 4.36**.

Jadual 4.36
Tunggakan Hasil Negeri Yang Tinggi Mengikut Jabatan
Pada Tahun 2010 Berbanding 2009

Bil.	Jabatan/Pejabat	Tahun		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Jabatan Bekalan Air	17.15	17.63	0.48	2.8
2.	Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri	11.71	11.02	(0.69)	(5.9)
3.	Pejabat Daerah Dan Tanah Kuantan	5.25	5.17	(0.08)	(1.5)
4.	Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh	3.93	5.16	1.23	31.3
5.	Pejabat Daerah Dan Tanah Bentong	4.27	4.43	0.16	3.7

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

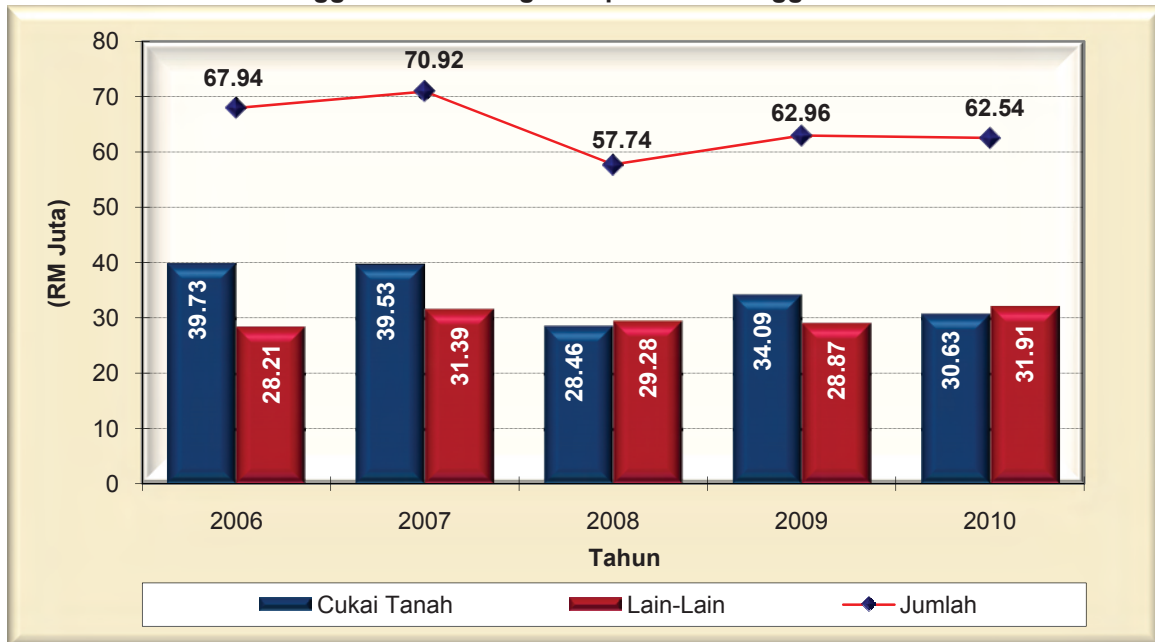
4.8.3.2. Kedudukan Tunggakan Hasil Kerajaan Negeri bagi tempoh 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.37** dan **Carta 4.5**.

Jadual 4.37
Kedudukan Tunggakan Hasil Kerajaan Negeri
Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Tunggakan Hasil	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Hasil Cukai Tanah	39.73	39.53	28.46	34.09	30.63
2.	Lain-Lain Hasil	28.21	31.39	29.28	28.87	31.91
Jumlah		67.94	70.92	57.74	62.96	62.54

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang.

Carta 4.5
Tunggakan Hasil Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.8.4. Hutang Kerajaan Negeri

4.8.4.1. Kerajaan Negeri dari semasa ke semasa menerima pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek pembangunannya. Pada tahun 2010, baki hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan telah meningkat sejumlah RM112.60 juta atau 5.2% menjadi RM2.28 bilion berbanding RM2.17 bilion pada tahun 2009. Peningkatan ini disebabkan pinjaman yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM64.30 juta berbanding bayaran balik berjumlah RM8.57 juta. Kedudukan hutang Kerajaan Negeri pada tahun 2010 berbanding tahun 2009 adalah seperti di **Jadual 4.38**. Kedudukan hutang Kerajaan Negeri bagi tempoh 2006 hingga 2010 adalah seperti di **Jadual 4.39**.

Jadual 4.38
Kedudukan Hutang Kerajaan Negeri
Pada Tahun 2010 Berbanding Tahun 2009

Bil.	Tujuan Pinjaman	Baki Pinjaman		Peningkatan/ (Penurunan)	
		2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)	(RM Juta)	(%)
1.	Projek Bekalan Air	1,705.39	1,756.22	50.83	3.0
2.	Projek Perumahan Awam Kos Rendah	246.85	285.50	38.65	15.7
3.	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri	128.14	130.79	2.65	2.1
4.	Pelbagai Projek	88.64	109.11	20.47	23.1
Jumlah		2,169.02	2,281.62	112.60	5.2

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

Jadual 4.39
Kedudukan Hutang Kerajaan Negeri Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Tujuan Pinjaman	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Projek Bekalan Air	1,259.38	1,447.70	1,609.56	1,705.39	1,756.22
2.	Projek Perumahan Awam Kos Rendah	248.89	248.65	247.89	246.85	285.50
3.	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri	123.46	123.46	123.46	128.14	130.79
4.	Pelbagai Projek	87.98	88.64	88.64	88.64	109.11
Jumlah		1,719.71	1,908.45	2,069.55	2,169.02	2,281.62

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.8.4.2. Pada tahun 2010, Kerajaan Negeri telah menjelaskan bayaran balik pinjaman berjumlah RM8.57 juta melalui 2 cara iaitu pembayaran dengan peruntukan Kerajaan Negeri dan peruntukan hapus kira atau geran oleh Kerajaan Persekutuan. Sejumlah RM5.97 juta atau hanya 39.7% telah dijelaskan oleh Kerajaan Negeri bagi Projek Bekalan Air dan Projek Perumahan Awam Kos Rendah berbanding RM15.04 juta yang diperuntukkan oleh Kerajaan Negeri. Manakala, sejumlah RM2.60 juta diselaraskan melalui peruntukan hapus kira oleh Kerajaan Persekutuan bagi Projek Bekalan Air Luar Bandar. Selain itu, Kerajaan Negeri mempunyai tunggakan bayaran balik pinjaman kepada Kerajaan Persekutuan berjumlah RM348.77 juta iaitu termasuk jumlah pokok dan faedah berbanding RM540.01 juta pada tahun 2009. Penurunan tunggakan bayaran balik pinjaman berjumlah RM191.24 juta atau 35.4% disebabkan oleh penjadualan semula pinjaman sektor Projek Perumahan Awam Kos Rendah, sektor Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri dan sektor Pelbagai Projek. Kedudukan tunggakan bayaran balik pinjaman bagi tempoh 2006 hingga 2009 menunjukkan peningkatan manakala menurun pada tahun 2010 seperti di **Jadual 4.40**.

Jadual 4.40
Kedudukan Tunggakan Bayaran Balik Pinjaman Bagi Tempoh 2006 Hingga 2010

Bil.	Tujuan Pinjaman	Tahun				
		2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)	2010 (RM Juta)
1.	Bekalan Air	135.12	170.49	217.24	255.72	322.37
2.	Perumahan Awam Kos Rendah	50.26	65.86	79.87	93.99	0.00
3.	Perbadanan Kemajuan Ekonomi Negeri	118.51	123.47	128.44	131.07	18.42
4.	Pelbagai Projek	49.84	53.05	56.26	59.23	7.98
Jumlah		353.73	412.87	481.81	540.01	348.77

Sumber: Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang

4.9. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

4.9.1. Secara keseluruhannya, kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Pahang pada tahun 2010 adalah memuaskan. Sehingga akhir tahun 2010, Kumpulan Wang Disatukan Kerajaan Negeri mencatatkan penurunan berjumlah RM31.92 juta atau 8.2% kepada RM356.11 juta berbanding RM388.03 juta pada tahun 2009. Kedudukan baki Akaun Hasil Disatukan adalah berjumlah RM137.58 juta iaitu dengan mengalami defisit semasa berjumlah RM51.82 juta. Kutipan hasil telah meningkat sejumlah RM34.05 juta atau 6.9%, manakala tunggakan hasil pula menurun sejumlah RM0.42 juta atau 0.7% menjadi RM62.54 juta pada tahun 2010. Bagaimanapun, perbelanjaan mengurus telah meningkat sejumlah RM43.60 juta atau 8.2%, manakala Akaun Kena Bayar pula telah meningkat sejumlah RM3.31 juta atau 16.1%. Tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut daripada Agensi Negeri pula telah meningkat sejumlah RM0.87 juta atau 0.4% dan baki pinjaman boleh dituntut juga telah meningkat sejumlah RM2.76 juta atau 1.1%. Manakala baki hutang Kerajaan Negeri meningkat sejumlah RM112.60 juta atau 5.2% menyebabkan keseluruhan jumlah hutang Kerajaan Negeri pada tahun 2010 adalah berjumlah RM2.28 bilion. Tunggakan bayaran balik hutang Kerajaan Negeri menurun sejumlah RM191.24 juta atau 35.4% menjadi RM348.77 juta.

4.9.2. Bagi tujuan mempertingkatkan prestasi kewangan Kerajaan Negeri, adalah disyorkan supaya Kerajaan Negeri mengambil tindakan seperti berikut:

4.9.2.1. Kerajaan Negeri perlu terus mengamalkan perbelanjaan berhemat selaras dengan dasar Kerajaan Negeri.

4.9.2.2. Meningkatkan lagi usaha untuk mengutip tunggakan bayaran balik pinjaman boleh dituntut yang berjumlah RM228.77 juta pada tahun 2010 yang terdiri daripada Agensi Kerajaan Negeri.

4.9.2.3. Kerajaan Negeri juga perlu menjelaskan tunggakan bayaran balik hutang Kerajaan Persekutuan yang berjumlah RM26.40 juta kepada Kerajaan Persekutuan.

BAHAGIAN III RANCANGAN PEMBANGUNAN KERAJAAN NEGERI

5. PENCAPAIAN PELAKSANAAN PROJEK PEMBANGUNAN RMKe-9

5.1. Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) Negeri Pahang untuk tempoh 5 tahun bermula pada tahun 2006. Rancangan ini digubal bagi menjelaskan strategi, program dan projek yang akan diperkenal dan dilaksanakan untuk mencapai objektif pembangunan Negeri Pahang iaitu untuk mencapai pembangunan mampan dengan jaminan bahawa rakyatnya dapat menikmati urus tadbir yang baik dan kualiti hidup yang tinggi. Ia adalah signifikan ke arah menggerakkan Negeri Pahang mencapai status negeri maju pada tahun 2020.

5.1.1. Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-9

Bagi tempoh RMKe-9 (Tahun 2006 hingga 2010) sejumlah RM1.68 bilion telah diperuntukkan kepada 11 Jabatan untuk projek pembangunan Negeri Pahang. Daripada jumlah tersebut, sejumlah RM1.50 bilion atau 89.2% telah dibelanjakan. Analisis Audit menunjukkan 4 Jabatan iaitu Jabatan Perhutanan Negeri, Jabatan Pertanian Negeri, Pejabat Pembangunan Negeri dan Jabatan Bekalan Air Negeri telah membelanjakan antara 90% hingga hampir 100% daripada peruntukan diluluskan. Selain itu, sebanyak 7 Jabatan lagi membelanjakan antara 0% hingga 89% daripada peruntukan RMKe-9 seperti di **Jadual 5.1**.

Jadual 5.1
Peruntukan Dan Pencapaian Perbelanjaan Pembangunan RMKe-9

Bil.	Jabatan Pelaksana	Peruntukan Diluluskan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Pencapaian (%)
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	60.49	53.83	89.0
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	13.93	8.14	58.4
3.	Jabatan Kerja Raya Negeri	107.74	82.15	76.2
4.	Jabatan Perhutanan Negeri	14.57	13.12	90.0
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri	10.91	8.10	74.2
6.	Jabatan Pertanian Negeri	36.10	32.91	91.2
7.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Negeri	33.99	30.38	89.4
8.	Jabatan Agama Islam Pahang	59.89	49.32	82.4
9.	Pejabat Pembangunan Negeri	69.80	69.61	99.7
10.	Mahkamah Syariah	0.20	0.00	0.0
11.	Jabatan Bekalan Air Negeri	1,272.73	1,151.67	90.5
Jumlah		1,680.35	1,499.23	89.2

Sumber: Pejabat Perbendaharaan Negeri

5.1.2. Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-9

5.1.2.1. Bagi tempoh RMKe-9, sebanyak 1,755 projek telah dirancang untuk dilaksanakan. Daripada jumlah tersebut sebanyak 1,356 projek atau 77.3% telah siap sepenuhnya, manakala 25 projek atau 1.4% sedang dilaksanakan. Sebanyak 374 projek atau 21.3% lagi masih belum dimulakan atau ditangguhkan. Antara sebab projek tersebut belum dimulakan atau ditangguhkan kerana peruntukan belum diperolehi, tiada keperluan terhadap projek pada masa tersebut, memberi fokus kepada program yang

lebih penting dan tiada sumber peruntukan daripada Kementerian. Prestasi pelaksanaan projek sehingga akhir tahun 2010 adalah seperti di **Jadual 5.2**.

Jadual 5.2
Pencapaian Pelaksanaan Projek RMKe-9

Bil.	Jabatan/Pejabat	Bilangan Projek Dirancang	Projek Siap	Projek Sedang Dilaksanakan	Projek Belum Mula/Tangguh
1.	Pejabat Setiausaha Kerajaan	315	259	1	55
2.	Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri	27	14	0	13
3.	Jabatan Kerja Raya Negeri	208	84	0	124
4.	Jabatan Perhutanan Negeri	310	307	0	3
5.	Jabatan Perkhidmatan Veterinar Negeri	89	63	0	26
6.	Jabatan Pertanian Negeri	75	75	0	0
7.	Jabatan Pengairan Dan Saliran Negeri	422	380	0	42
8.	Jabatan Agama Islam Pahang	137	40	0	97
9.	Pejabat Pembangunan Negeri	12	3	0	9
10.	Mahkamah Syariah	4	0	0	4
11.	Jabatan Bekalan Air Negeri	156	131	24	1
Jumlah		1,755	1,356	25	374

Sumber: Bahagian Perancang Ekonomi Negeri/Jabatan Negeri

5.2. RUMUSAN

Prestasi pencapaian perbelanjaan RMKe-9 secara keseluruhannya adalah baik kerana daripada sejumlah 1.68 bilion yang diperuntukkan bagi 11 Jabatan, sejumlah RM1.50 bilion atau 89.2% telah dibelanjakan. Manakala prestasi pelaksanaan projek secara keseluruhannya juga baik kerana daripada 1,755 bilangan projek yang dirancang sebanyak 1,356 projek atau 77.3% telah berjaya disiapkan, 25 projek atau 1.4% sedang dilaksanakan manakala 374 projek atau 21.3% lagi masih belum dimulakan atau ditangguhkan.

**BAHAGIAN IV
PENCAPAIAN PENGURUSAN
KEWANGAN JABATAN/AGENSI
NEGERI**

6. LATAR BELAKANG

6.1. Seksyen 15(A), Akta Tatacara Kewangan 1957 dan Arahan Perbendaharaan telah menetapkan tugas dan tanggungjawab Pegawai Pengawal di Kementerian/Jabatan bagi menjamin wujudnya akauntabiliti pengurusan kewangan Kerajaan. Antara lain, Pegawai Pengawal adalah bertanggungjawab untuk menentukan bahawa peruntukan kewangan dan sumber lain yang secukupnya diperoleh, digunakan dan diperakaunkan mengikut peraturan kewangan.

6.2. Selaras dengan Perkara 106 dan 107, Perlembagaan Persekutuan serta Akta Audit 1957, setiap tahun Jabatan Audit Negara telah menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri, pematuhan kepada undang-undang dan peraturan kewangan serta aktiviti Jabatan/Agensi Negeri dan mengemukakan laporan mengenainya untuk dibentangkan di Parlimen dan Dewan Undangan Negeri.

7. PENAMBAHBAIKAN PENGURUSAN KEWANGAN OLEH JABATAN/AGENSI KERAJAAN NEGERI

7.1. Pada tahun 2010, beberapa usaha yang berterusan telah diambil oleh Kerajaan Negeri untuk meningkatkan kecekapan dan keberkesanan pengurusan kewangan Kerajaan Negeri. Antara langkah yang diambil adalah seperti berikut:

7.1.1. Mesyuarat Secara Berkala

7.1.1.1. Mesyuarat Jawatankuasa Pelaksanaan Sistem Perakaunan Berkomputer Standard Kerajaan Negeri (SPEKS) Peringkat Negeri diadakan bertujuan untuk melancarkan pelaksanaan SPEKS di Negeri Pahang. Ia bertanggungjawab untuk menyelaraskan dan memantau kemajuan pelaksanaan SPEKS di peringkat Negeri. Pada tahun 2010, mesyuarat ini telah diadakan sebanyak 2 kali.

7.1.1.2. Mesyuarat Jawatankuasa Pemantauan SPEKS Peringkat Negeri diadakan bertujuan untuk membincangkan keperluan prosedur perakaunan dan kewangan bagi pembangunan serta penambahbaikan SPEKS. Pada tahun 2010, mesyuarat ini telah diadakan sebanyak 2 kali.

7.1.1.3. Mesyuarat Peningkatan Hasil serta Tunggakan Hasil Negeri Pahang diadakan bertujuan membincangkan masalah tunggakan hasil di setiap Jabatan dan mengenal pasti punca hasil-hasil baru yang boleh meningkatkan lagi kutipan hasil Kerajaan Negeri. Pada tahun 2010, mesyuarat ini telah diadakan sebanyak 4 kali.

7.1.2. Arahan-Arahan Yang Dikeluarkan Dari Semasa Ke Semasa Oleh Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri

7.1.2.1. Arahan Pembayaran Melalui AP. 58(a) menetapkan pembayaran di bawah AP.58(a) adalah tidak dibenarkan bagi tujuan memperkemaskan pengurusan kewangan.

7.1.2.2. Arahan Tatacara Pengisian Penyata Pemungut Secara *Online* bagi Pusat Tanggungjawab (PTJ) yang menggunakan Modul Terimaan SPEKS.

7.1.2.3. Arahan Tatacara Pembayaran Bil Petronas *Smartpay* dikeluarkan bagi tujuan pembayaran secara cek dan *Electronic Fund Transfer*.

7.1.2.4. Arahan Penutupan Akaun Kerajaan Negeri Pahang Tahun 2010 dikeluarkan bertujuan memastikan semua Pegawai Pengawal/Ketua PTJ mematuhi peraturan perakaunan yang perlu diikuti bagi urusan Penutupan Akaun Tahun Kewangan 2010.

7.2. Pada tahun 2010, beberapa usaha telah diambil oleh Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang (PKNP) untuk meningkatkan kecekapan dan keberkesanan pengurusan kewangan. Antara langkah yang telah diambil adalah seperti berikut:

7.2.1. Sistem Pengurusan Aset Alih Kerajaan

Bermula April 2010, PKNP telah menggunakan sistem ini untuk memperkemaskan pengurusan harta modal dan inventori seperti termaktub di dalam kaedah pengawalan aset alih di dalam Pekeliling Bil. 5 Tahun 2007. Sistem ini merangkumi modul-modul pengurusan dari segi pendaftaran, pergerakan, penyelenggaraan, pemeriksaan, pelupusan, rekod dan lain-lain.

7.2.2. E-Sewa, E-Hartanah, E-Industri

PKNP telah menambah baik pautan-pautan di dalam Laman Web Rasmi PKNP yang memberikan informasi terkini berkaitan premis-premis penyewaan dan jualan bagi mempertingkatkan pendapatan PKNP. Pautan-pautan tersebut membolehkan permohonan dilakukan secara atas talian dan diintegrasikan kepada sistem-sistem dalaman PKNP yang telah dibangunkan seperti *Asset Management System (AMS)* dan *Project Management System(PMS)*.

8. PELAKSANAAN INDEKS AKAUNTABILITI

8.1. Bagi menentukan tahap pematuhan terhadap undang-undang seperti Perlembagaan serta Akta Audit 1957 serta peraturan yang berkaitan, setiap tahun Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap pengurusan kewangan di Jabatan/Agensi Negeri. Bagi jabatan, aspek pengurusan kewangan yang dinilai adalah kawalan pengurusan, kawalan bajet, kawalan terimaan, kawalan perbelanjaan, pengurusan Akaun Amanah/Kumpulan Wang Amanah serta pengurusan aset dan stor. Manakala bagi Perbendaharaan Negeri dan Agensi pula, selain daripada 6 aspek tersebut, aspek lain yang turut dinilai adalah

pengurusan pelaburan, pengurusan pinjaman dan penyata kewangan. Bagi setiap aspek yang diperiksa/dinilai itu akan diberi markah dan akhirnya Jabatan/Agensi yang dinilai akan ditentukan taraf penarafan atau *ranking* berdasarkan markah keseluruhan yang diperolehi seperti di **Jadual 8.1**.

Jadual 8.1
Tahap Pencapaian Pengurusan Kewangan

Markah Keseluruhan (%)	Tahap	Penarafan
90 - 100	Sangat Baik	
70 – 89	Baik	
50 – 69	Memuaskan	
49 ke bawah	Tidak Memuaskan	

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.2. OBJEKTIF PENGAUDITAN

Bagi membolehkan penarafan diberi kepada tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri, pengauditan telah dijalankan untuk menilai sama ada:

- 8.2.1. Wujudnya struktur dan sistem pengurusan kewangan yang berkesan.
- 8.2.2. Wujudnya sistem kawalan dalaman yang berkesan terhadap pungutan hasil, perbelanjaan serta pengurusan akaun amanah, aset dan stor, pelaburan serta pinjaman.
- 8.2.3. Pengurusan kewangan mematuhi undang-undang dan peraturan yang ditetapkan.
- 8.2.4. Rekod yang berkaitan diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

8.3. SKOP DAN KAEDAH PENGAUDITAN

Pada tahun 2010, pengauditan telah dijalankan di 22 Jabatan/Agensi Negeri berdasarkan pusingan, manakala pengauditan setiap tahun dilaksanakan terhadap 3 Jabatan/Agensi Negeri iaitu Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri, Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang dan Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang. Pengauditan telah dijalankan dengan menyemak rekod dan dokumen kewangan bagi tahun 2010 di peringkat Ibu Pejabat Jabatan/Agensi Negeri. Selain itu, semakan juga dibuat terhadap Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Tahun 2010 dan Penyata Kewangan Agensi Negeri Tahun 2009 bagi menentukan kedudukan prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri secara menyeluruh.

8.4. KAWALAN UTAMA

Pelaksanaan sistem penarafan bagi 11 Jabatan adalah berdasarkan pengauditan terhadap tahap prestasi kewangan mengikut 6 kawalan utama iaitu Kawalan Pengurusan; Kawalan Bajet; Kawalan Terimaan; Kawalan Perbelanjaan; Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit serta Pengurusan Aset Dan Stor. Bagi Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri dan Agensi Negeri selain 6 kawalan di atas, kawalan terhadap Pengurusan Pelaburan, Pengurusan Pinjaman dan Pengurusan Penyata Kewangan juga turut dibuat. Penjelasan lanjut mengenai kawalan-kawalan tersebut adalah seperti berikut:

8.4.1. Kawalan Pengurusan

8.4.1.1. Bagi menentukan sama ada struktur pengurusan kewangan yang berkesan telah diwujudkan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek utama kawalan pengurusan iaitu struktur organisasi, sistem dan prosedur, keberkesanan Unit Audit Dalam dan jawatankuasa yang diwujudkan serta pengurusan sumber manusia seperti berikut:

a. Struktur Organisasi

Bagi mewujudkan suatu struktur organisasi yang berkesan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i. Carta organisasi disediakan dengan lengkap dan kemas kini sepertimana yang ditetapkan di Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991.
- ii. Surat penurunan kuasa disediakan dengan lengkap dan sentiasa dikemaskinikan. Had-had kuasa dan tugas-tugas pegawai yang menjalankan tanggungjawab perlu dinyatakan dengan jelas. Seksyen 15A(2), Akta Tatacara Kewangan, Arahan Perbendaharaan (AP) 11, AP 69 dan AP 101 adalah berkaitan.
- iii. Kehendak Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 dipatuhi. Pekeliling tersebut menetapkan Senarai Tugas bagi setiap pegawai perlu disediakan dengan lengkap dan jelas menunjukkan hubungan kait antara penyelia dengan pegawai bawahan serta rakan sejawat dalam organisasi yang sama. Senarai tugas ini juga perlu sentiasa dikemaskinikan.
- iv. Kehendak Pekeliling Perkhidmatan Bil. 5 Tahun 2007 dipatuhi. Selaras dengan pekeling tersebut, perancangan dan pelaksanaan pusingan kerja mengikut tempoh yang sesuai dalam pelbagai bidang tugas perlu dilaksanakan bagi melahirkan sumber manusia berpotensi serta berupaya menyumbang kepada kecemerlangan organisasi.

b. Sistem Dan Prosedur

Bagi memastikan sistem dan prosedur yang teratur telah diwujudkan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i. Manual Prosedur Kerja disediakan dengan lengkap, kemas kini dan dikaji semula secara berterusan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- ii. Fail Meja bagi setiap jawatan disediakan dengan lengkap, kemas kini dan memiliki kesemua 14 ciri-ciri asas Fail Meja yang ditetapkan. Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 8 Tahun 1991 adalah berkaitan.
- iii. Pemeriksaan mengejut (seperti yang ditetapkan di bawah AP 309) dijalankan secara berkala (tidak kurang dari sekali dalam tempoh 6 bulan) terhadap peti besi, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain yang diguna bagi menyimpan wang, setem atau barang-barang lain yang berharga. Hasil pemeriksaan itu hendaklah direkodkan dengan lengkap untuk memudahkan rujukan.

c. Jawatankuasa Kewangan Dan Unit Audit Dalam

Kerajaan menetapkan pelbagai jawatankuasa berkaitan hal kewangan ditubuhkan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri. Fungsi dan tanggungjawab jawatankuasa tersebut telah ditetapkan melalui surat pekeliling, arahan dan garis panduan yang dikeluarkan dari semasa ke semasa. Bagi memastikan pelbagai jawatankuasa yang telah diwujudkan berfungsi dengan berkesan, Kerajaan juga telah mengeluarkan Panduan Pengurusan Mesyuarat Dan Urusan Jawatankuasa-jawatankuasa Kerajaan melalui Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil. 2 Tahun 1991. Panduan ini menetapkan dengan jelas peranan Pengerusi dan urus setia dalam sesuatu mesyuarat bagi memastikan keberkesanan jawatankuasa yang telah diwujudkan. Antara jawatankuasa/unit yang perlu diwujudkan bagi memantapkan tahap pengurusan kewangan adalah seperti berikut:

i. Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun

Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun (JPKA) ditubuhkan di setiap pusat tanggungjawab supaya dapat memantapkan lagi pengurusan kewangan dan akaun Jabatan/Agensi Negeri. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 10 Tahun 2008 menetapkan, Jabatan/Agensi Negeri hendaklah melantik seorang Pengerusi dan ahli-ahli jawatankuasa; bermesyuarat setiap 3 bulan; membincangkan perkara yang telah ditetapkan dan mengemukakan Laporan Suku Tahun dengan lengkap kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh yang ditetapkan.

ii. Unit Audit Dalam

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 9 Tahun 2004 menghendaki Unit Audit Dalam (UAD) ditubuhkan di Jabatan/Agensi Negeri bagi membantu Ketua Jabatan memantapkan pencapaian pengurusan dan memastikan pencapaian objektif organisasi secara cekap dan berhemat. Bagi melaksanakan fungsinya, UAD bertanggungjawab menyediakan Rancangan Tahunan Audit Dalam, mengemukakan Rancangan Tahunan Audit Dalam kepada Ketua Jabatan masing-masing selewatnya pada 31 Januari, membentangkan Laporan Audit Dalam di Mesyuarat JPKA dan mengemukakan Laporan Tahunan Audit Dalam kepada Ketua Jabatan selewat-lewatnya pada 31 Mac tahun berikutnya. Manakala tanggungjawab Ketua Jabatan adalah mengkaji dan meluluskan Rancangan Tahunan dan Laporan Tahunan Audit Dalam, memastikan tindakan susulan diambil terhadap pemerhatian/Laporan Audit Dalam dan memastikan anggota UAD mempertingkatkan pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk melaksanakan tanggungjawab mereka secara berkesan.

iii. Jawatankuasa Keutuhan Dan Tadbir Urus

Selaras dengan Arahan YAB Perdana Menteri No. 1 Tahun 2009, Jawatankuasa Keutuhan Dan Tadbir Urus (JKTU) hendaklah ditubuhkan di peringkat Persekutuan dan Negeri sebagai pengukuhan kepada Jawatankuasa Keutuhan Pengurusan (JKP) yang telah digerakkan sejak tahun 1998. Usaha ini adalah sebagai kesinambungan strategi dan pendekatan secara menyeluruh kepada usaha-usaha penghayatan nilai-nilai murni, pemantapan integriti, pembanterasan gejala rasuah, penyelewengan dan salah guna kuasa dalam kalangan pegawai badan awam. Antara lain, Setiausaha Kerajaan Negeri/Ketua Jabatan hendaklah melantik ahli-ahli jawatankuasa dan mempengerusikan mesyuarat berkenaan; bermesyuarat setiap 4 bulan; membincangkan perkara yang telah ditetapkan; menyediakan laporan setiap 4 bulan dengan lengkap dan seterusnya mengemukakannya kepada pihak berkuasa berkenaan dalam tempoh masa yang ditetapkan.

d. Pengurusan Sumber Manusia

Bagi memastikan pengurusan kewangan dikendalikan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah menguruskan sumber manusianya dengan cekap seperti menentukan bilangan jawatan dan gred yang sesuai, jawatan diisi sepenuhnya dan latihan dalam bidang kewangan diberikan kepada mereka yang terlibat. Jabatan/Agensi Negeri juga digalakkan memberi pengiktirafan kepada kakitangan yang cemerlang dan mengambil tindakan tatatertib/surcaj terhadap mereka yang didapati gagal/cuai melaksanakan tanggungjawab yang telah ditetapkan.

8.4.2. Kawalan Bajet

8.4.2.1. Bagi menentukan sama ada Kementerian/Jabatan telah menguruskan bajet dan peruntukannya dengan cekap, berhemat dan mengikut peraturan, semakan Audit telah dijalankan terhadap 6 aspek utama kawalan bajet iaitu penyediaan bajet, pengagihan peruntukan, kelulusan pindah peruntukan, pemantauan kemajuan projek, pelaporan dan analisis bajet mengenainya seperti berikut:

a. Penyediaan Bajet

Peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet oleh setiap Jabatan/Agensi Negeri dikeluarkan melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan Negeri Pahang Bil. 1 Tahun 2008 (Kaedah Bagi Penyediaan Cadangan Bajet Tahun 2009 Dan 2010). Perjanjian Program bagi tahun 2010 yang kemas kini perlu dikemukakan kepada Pegawai Kewangan Negeri tidak lewat dari 15 Jun 2009. Selain itu, Arahan Perbendaharaan 29 hingga 52 juga menetapkan peraturan penyediaan anggaran hasil dan perbelanjaan. Antara lainnya, peraturan kewangan mengenai penyediaan bajet menetapkan perkara-perkara mengenai justifikasi setiap anggaran yang disediakan; ketepatan anggaran; prosedur kelulusan bajet di peringkat Jabatan/Agensi Negeri serta tempoh yang ditetapkan untuk mengemukakan bajet dan Perjanjian Program kepada Pegawai Kewangan Negeri.

b. Pengagihan Peruntukan

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 1 Tahun 2007 antara lainnya menetapkan bahawa Pegawai Pengawal perlu mengagihkan peruntukan kepada pemegang-pemegang waran tertentu sebaik sahaja Waran Am diterima. Mengikut Arahan Perbendaharaan 94 pula, pemegang waran peruntukan tersebut boleh mengagihkan waran peruntukan/waran peruntukan kecil kepada pegawai yang berkenaan di mana perlu. Pengagihan waran ini perlu direkodkan dengan lengkap dan kemas kini.

c. Kelulusan Pindah Peruntukan

Peraturan kewangan mengenai pindah peruntukan antaranya menetapkan Waran Pindah Peruntukan hendaklah ditandatangani oleh Pegawai Pengawal sendiri atau bagi pihaknya oleh mana-mana pegawai bawahannya yang diberi kuasa secara bertulis. Semua pindah peruntukan hendaklah dibuat pada tahun kewangan berkenaan dan semua Waran Pindah Peruntukan yang dikeluarkan hendaklah disampaikan kepada Pegawai Kewangan Negeri atau wakilnya tidak lewat dari 31 Disember bagi tahun kewangan berkenaan. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlulah sentiasa mengawasi dan mengemas kini akaun serta memastikan pindah peruntukan dikemaskinikan dalam Buku Vot supaya kawalan perbelanjaan dapat diurus dengan berkesan. Peraturan juga menetapkan pindahan kepada butiran yang telah dikurangkan melalui pindah peruntukan atau pengurangan kepada butiran yang telah ditambah melalui pindah peruntukan adalah tidak dibenarkan kecuali mendapat kelulusan daripada Pegawai Kewangan Negeri terlebih dahulu.

d. Pemantauan Kemajuan Projek

Peraturan kewangan menghendaki Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan memantau pelaksanaan projek pembangunan dengan rapi bagi memastikan ia dilaksanakan mengikut jadual. Bagi tujuan ini, Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan hendaklah memastikan data mengenai peruntukan dan perbelanjaan projek bagi setiap tahun diisi dan sentiasa dikemas kini dalam Sistem Pemantauan Projek II atau kaedah lain yang diterima pakai, impak setiap aktiviti dinilai sekurang-kurangnya sekali dalam masa 5 tahun dan memastikan perbelanjaan tidak melebihi peruntukan yang telah diluluskan.

e. Pelaporan

Pegawai Pengawal dikehendaki menyediakan beberapa jenis laporan seperti Laporan Perbelanjaan Dan Tanggungan serta laporan untuk Buku Anggaran Belanjawan Program Dan Prestasi. Laporan-laporan ini perlu dikemukakan kepada Pegawai Kewangan Negeri dalam tempoh yang ditetapkan. Pegawai Pengawal juga dikehendaki mengemukakan laporan mengenai keperluan aliran wang tunai yang disahkan olehnya kepada Pegawai Kewangan Negeri. Bagi Ketua Jabatan yang bukan Pegawai Pengawal, laporan-laporan berkenaan akan dikemukakan kepada Pegawai Pengawal berkenaan untuk disatukan.

f. Analisis Bajet

Arahan Perbendaharaan 18(i), menetapkan perbelanjaan bagi sesuatu program dan aktiviti atau projek tertentu yang ditunjukkan dalam Anggaran hendaklah tidak melebihi jumlah yang dibenarkan bagi tiap-tiap maksud perbelanjaan tersebut. Manakala Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri telah mengeluarkan arahan pada 31 Disember 2008 kepada semua Pegawai Pengawal supaya memastikan perbelanjaan awam dibuat dengan cermat dan berhemat. Oleh itu, pelaksanaan sesuatu program/aktiviti/projek hendaklah selaras dengan jumlah peruntukan yang diluluskan.

8.4.3. Kawalan Terimaan

8.4.3.1. Bagi menentukan sama ada segala terimaan telah dikendalikan mengikut peraturan dan diakaunkan dengan sempurna, semakan Audit telah dijalankan terhadap 5 aspek utama kawalan terimaan yang meliputi kawalan borang hasil, penerimaan wang, kemasukan pungutan ke bank, kawalan perakaunan terimaan/hasil dan penyediaan Akaun Belum Terima seperti berikut:

a. Kawalan Borang Hasil

Kawalan terhadap penggunaan pelbagai borang hasil seperti buku resit adalah penting bagi memastikan ia tidak disalahgunakan.

b. Penerimaan Wang

Setiap Jabatan/Agensi Negeri perlu memastikan pegawai yang bertanggungjawab dengan urusan penerimaan wang mematuhi peraturan kewangan yang berkaitan. Semakan Audit telah dijalankan terhadap 4 aspek kawalan dalaman yang ditetapkan oleh Arahan Perbendaharaan bagi penerimaan wang iaitu dari segi kebenaran/kelulusan menerima kutipan, kawalan penerimaan melalui mel dan penerimaan wang di kaunter.

c. Kemasukan Pungutan Ke Bank

Arahan Perbendaharaan telah menetapkan peraturan mengenai kemasukan wang pungutan ke bank bagi memastikan ketepatan dan keselamatan wang berkenaan. Antaranya adalah mengenai penetapan tempoh memasukkan wang ke bank; kawalan keselamatan penghantaran wang dan penyelenggaraan rekod mengenainya; semakan oleh pegawai bertanggungjawab terhadap slip kemasukan wang ke bank dan keselamatan wang yang tidak sempat dimasukkan ke bank.

d. Kawalan Perakaunan Terimaan/Hasil

Bagi memastikan peraturan mengenai perakaunan terimaan/hasil yang ditetapkan di Arahan Perbendaharaan dipatuhi, semakan Audit telah dijalankan terhadap penyerahan Akaun Tunai Bulanan kepada Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri; ketepatan penyediaan Penyata Penyesuaian Hasil Bulanan dan ketepatan Buku Tunai yang diselenggarakan oleh Jabatan Negeri. Bagi Agensi Negeri yang mempunyai Garis Panduan Pengurusan Kewangan Dan Akaun atau Dokumen Kualiti, semakan Audit juga telah dijalankan terhadap pematuhan peraturan kawalan perakaunan terimaan/hasil yang telah ditetapkan.

e. Akaun Belum Terima

Dasar dan tatacara bagi penyelenggaraan serta pelaporan Akaun Belum Terima (ABT) ditetapkan oleh Kerajaan melalui Pekeliling Perbendaharaan Bil. 3 Tahun 2008 dan beberapa Arahan Perbendaharaan. Antara peraturan yang ditetapkan mengenai pengurusan Akaun Belum Terima adalah penyediaan Penyata Tunggakan Hasil atau Penyata Akaun Belum Terima yang lengkap dan kemas kini; penyerahan Penyata Akaun Belum Terima kepada Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri dalam tempoh ditetapkan dan tindakan susulan diambil terhadap jumlah terimaan/hasil yang tertunggak.

8.4.4. Kawalan Perbelanjaan

8.4.4.1. Bagi menentukan sama ada semua perbelanjaan mengurus dan pembangunan telah dibuat mengikut peraturan yang ditetapkan dan diperakaunkan dengan tepat,

semakan Audit telah dijalankan terhadap 3 aspek utama kawalan perbelanjaan iaitu perakaunan, pengurusan perolehan dan pengurusan bayaran seperti berikut:

a. Perakaunan

Semakan Audit dijalankan bagi menentukan Buku Vot dan Penyata Penyesuaian Perbelanjaan diselenggarakan oleh Jabatan/Agensi Negeri adalah mengikut peraturan yang ditetapkan oleh Pekeliling dan Arahan Perbendaharaan yang berkaitan.

b. Pengurusan Perolehan

Setiap tahun, Jabatan/Agensi Negeri membelanjakan jutaan ringgit untuk tujuan perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja. Bagi menentukan pengurusan perolehan Jabatan/Agensi Negeri telah mematuhi peraturan yang berkaitan, semakan Audit dibuat terhadap pengurusan pembelian terus, sebut harga, tender, kontrak dan kontrak pusat.

c. Pengurusan Bayaran

Semakan Audit dijalankan terhadap kawalan dalaman bagi proses bayaran; kesempurnaan bayaran yang memerlukan kelulusan khas; penyediaan dan penyimpanan daftar/rekod pembayaran dan daftar bil; bayaran pukat serta panjar wang runcit.

8.4.5. Pengurusan Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah Dan Deposit

8.4.5.1. Pengurusan dan kawalan terhadap kumpulan wang amanah/akaun amanah dan deposit adalah penting untuk menentukan ia diurus dengan teratur, mengikut pekeling dan arahan amanah yang ditetapkan serta diakaunkan dengan betul dan kemas kini. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengurusan kumpulan wang seperti berikut:

a. Kumpulan Wang Amanah/Akaun Amanah

Tatacara pengurusan akaun amanah ditetapkan melalui Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 18 Tahun 2001. Semakan Audit telah dijalankan terhadap pengendalian kumpulan wang amanah/akaun amanah di Jabatan/Agensi Negeri dari segi penyediaan dan penyerahan penyata tahunan untuk diaudit serta kesempurnaan rekod perakaunan/penyata penyesuaian akaun/transaksi akaun.

b. Pengurusan Kumpulan Wang Pinjaman

Jabatan/Agensi Negeri perlu menguruskan kumpulan wang pinjaman dan pendahuluan diri/pelbagai mengikut Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkaitan seperti berikut:

- i. Pinjaman kenderaan hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 7 dan 8 Tahun 1993 serta Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 12 Tahun 2008.
- ii. Pinjaman komputer hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1992.
- iii. Pendahuluan diri hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Surat Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1993.
- iv. Pendahuluan pelbagai hendaklah diuruskan berdasarkan peraturan yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan Bil. 13 Tahun 1990.

c. Pengurusan Akaun Deposit

Tatacara dan pengurusan akaun deposit ditetapkan melalui AP 156 hingga 163. Manakala, Agensi Negeri yang mempunyai peraturan kewangan dan perakaunan sendiri, pengurusan akaun deposit perlu mematuhi peraturan yang telah ditetapkan.

8.4.6. Pengurusan Aset Dan Stor

8.4.6.1. Perolehan aset dan stor yang diperoleh untuk kegunaan pejabat perlu direkodkan, dikawal dan dipantau dengan sempurna bagi mengelakkan daripada berlaku pembaziran dan penyalahgunaan. Sehubungan ini, semakan Audit telah dijalankan untuk menilai tahap pematuhan Jabatan/Agensi Negeri kepada peraturan-peraturan yang ditetapkan oleh Pekeliling/Surat Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dan Tatacara Pengurusan Stor berhubung dengan perkara-perkara berikut:

a. Kawalan Umum

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, Pegawai Pengawal hendaklah mewujudkan Unit Pengurusan Aset yang antaranya bertanggungjawab untuk mengurus pelantikan Pegawai Pemeriksa, Lembaga Pemeriksa dan Jawatankuasa Penyiasat. Unit tersebut diberi tanggungjawab menjadi Urus Setia kepada Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan yang diwujudkan, menguruskan pelupusan, kehilangan dan hapus kira aset serta menyelaraskan penyediaan laporan mengenainya. Selain itu, Pegawai Pengawal perlu melantik seorang Pegawai Aset secara bertulis bagi setiap pusat tanggungjawab di bawahnya dan memastikan Pegawai Aset di peringkat Ibu Pejabat diberi tanggungjawab sebagai Setiausaha Jawatankuasa Pengurusan Aset Alih Kerajaan.

b. Penerimaan

Mengikut Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, seorang Pegawai Penerima hendaklah diberi kuasa untuk menerima dan mengesahkan aset yang diterima. Tanggungjawab seseorang Pegawai Penerima adalah memastikan aset/bekalan pejabat diterima menepati spesifikasi, kualiti dan kuantiti yang telah ditetapkan sebelum membuat pengesahan penerimaan. Bagi membolehkan Pegawai Penerima

membuat rujukan, satu salinan dokumen kontrak hendaklah disimpan oleh pegawai ini. Bagi penerimaan bekalan pejabat pula, Borang Terima Barang perlu disahkan dan direkodkan pada Kad Kawalan Stok dan Kad Petak. Borang Laporan Penerimaan Aset Alih Kerajaan hendaklah disediakan, disahkan dan dihantar dengan serta merta kepada agen penghantaran atau syarikat pembekal. Aset hendaklah diterima berserta Surat Jaminan dan manual penggunaan/penyenggaraan.

c. Pendaftaran

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset perlu didaftarkan dalam tempoh 2 minggu dari tarikh pengesahan penerimaan. Aset tersebut perlu dilabelkan dengan tanda Hak Milik Kerajaan dan nombor siri pendaftaran.

d. Penggunaan, Penyimpanan Dan Pemeriksaan Aset

Bagi memastikan penggunaan, penyimpanan dan pemeriksaan aset diurus dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan peraturan-peraturan seperti berikut yang ditetapkan di Pekeliling Perbendaharaan yang berkenaan dipatuhi:

- i. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 menetapkan aset diguna hanya bagi tujuan rasmi sahaja dan mengikut tujuan asal perolehannya. Setiap aset hendaklah dikendalikan oleh pegawai yang mahir dan berkelayakan, pengeluaran/penggunaannya direkodkan dengan teratur serta kerosakan aset dilaporkan dengan menggunakan borang yang ditetapkan. Aset dan barang-barang stor perlu disimpan di tempat yang selamat dan sesuai serta sentiasa di bawah kawalan pegawai yang bertanggungjawab. Selain itu setiap pengeluaran barang-barang dari stor hendaklah dalam keadaan teratur.
- ii. Pekeliling tersebut juga menghendaki sekurang-kurangnya 2 Pegawai Pemeriksa/Pemverifikasi Stok dilantik secara bertulis. Pemeriksaan aset dilaksanakan sekurang-kurangnya sekali setahun dan verifikasi stok dilaksanakan satu tahun sekali sebelum berakhir pada 31 Disember. Laporan Pemeriksaan Harta Modal dan Laporan Pemeriksaan Inventori disediakan dengan lengkap dan dikemukakan kepada Ketua Jabatan dan seterusnya kepada Perbendaharaan Negeri di mana berkenaan. Manakala Laporan Pemeriksaan/Verifikasi Stok dilengkapkan dan dihantar kepada Ketua Jabatan.
- iii. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 menetapkan penggunaan kenderaan Jabatan/Agensi Negeri dikawal dengan melantik seorang Pegawai Pengangkutan yang bertanggungjawab meluluskan penggunaan kenderaan dan menyediakan fail sejarah bagi setiap kenderaan, menyelenggarakan Buku Log dengan lengkap dan kemas kini serta menyediakan Cerakinan Bulanan Penggunaan Bahan Api setiap bulan bagi mengawal kegunaan bahan api.

- iv. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1996 pula menetapkan penggunaan kenderaan pegawai Gred JUSA dikawal dengan teratur di mana pembelian minyak setahun tidak melebihi had yang ditetapkan/diluluskan.
- v. Selaras dengan kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 6 Tahun 1999, Kad Inden Minyak perlu dikawal dengan teratur melalui penyelenggaraan Buku Rekod Pergerakan Kad Inden yang lengkap dan kemas kini. Penyata pembelian atau penyata kad perlu disemak sebelum bayaran dilakukan.
- vi. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 8 Tahun 1999 menetapkan kad elektronik bagi pembayaran tol dikawal dengan teratur dan rekod berhubung dengan penggunaannya diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini.

e. Penyelenggaraan Aset

Bagi memastikan aset diselenggarakan dengan baik, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i. Senarai aset yang memerlukan penyelenggaraan disediakan dengan lengkap dan kemas kini; jadual penyelenggaraan disediakan dan dilaksanakan seperti dirancang; penyelenggaraan direkodkan dengan betul dan lengkap; program penyelenggaraan dinilai dan penyelenggaraan aset oleh pihak swasta diselia dan dipantau bagi memastikan syarat-syarat yang ditetapkan dalam perjanjian dipatuhi. Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007 adalah berkaitan.
- ii. Kehendak Pekeliling Perbendaharaan Bil. 2 Tahun 1980 dipatuhi. Pekeliling ini menetapkan kenderaan perlu diselenggarakan secara berjadual, manakala kos penyelenggaraan dan pembaikan perlu direkodkan dalam fail kenderaan dan Daftar Harta Modal. Kenderaan juga hendaklah disimpan dengan selamat.

f. Pelupusan

Bagi memastikan pelupusan aset dan stok diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i. Lembaga Pemeriksa Aset hendaklah dilantik untuk tempoh tidak melebihi 2 tahun manakala bagi pelupusan stok bernilai rendah pula 2 pegawai Pemeriksa Stok hendaklah dilantik yang tidak terlibat secara langsung dengan pengurusan stok berkenaan. Lembaga Pemeriksa perlu menyediakan jadual pemeriksaan dan ia perlu dilaksanakan dalam tempoh satu bulan dari tarikh arahan dikeluarkan. Laporan Lembaga Pemeriksa hendaklah disediakan dan ditandatangani. Lembaga Pemeriksa juga perlu mengesyorkan kaedah pelupusan yang sesuai.
- ii. Perakuan pelupusan aset mekanikal, teknikal, elektrik dan elektronik disediakan oleh Jabatan/Pegawai Teknikal berkaitan. Manakala perakuan

pelupusan aset disahkan oleh 2 pegawai yang mempunyai 3 tahun pengalaman dan tidak terlibat dengan pengurusan aset berkenaan.

- iii. Kaedah pelupusan aset dibuat dengan teratur dan dilaksanakan dalam tempoh 3 bulan dari tarikh surat kelulusan dikeluarkan. Sijil Penyaksian Pemusnahan Aset Alih Kerajaan dan Sijil Pelupusan Aset disediakan dan dikemukakan kepada pihak yang memberi kelulusan. Seterusnya, rekod aset yang telah diluluskan pelupusan itu perlu dikemaskinikan.

g. Kehilangan Dan Hapus Kira

Bagi memastikan kehilangan dan hapus kira aset diuruskan dengan teratur dan selaras dengan Pekeliling Perbendaharaan Bil. 5 Tahun 2007, setiap Jabatan/Agensi Negeri hendaklah memastikan:

- i. Kehilangan aset dilaporkan kepada Ketua Jabatan dengan serta merta dan laporan polis dibuat dalam tempoh 24 jam dari waktu kehilangan. Ketua Pejabat menyediakan Laporan Awal dan salinan Laporan Polis serta dikemukakan kepada Pegawai Pengawal dan Pegawai Kewangan Negeri dalam tempoh 2 hari bekerja. Satu salinan Laporan Awal dikemukakan kepada Pegawai Pengawal, Pegawai Kewangan Negeri dan Ketua Audit Negara atau wakil tempatan Ketua Audit Negara.
- ii. Jawatankuasa Penyiasat dilantik secara bertulis oleh Pegawai Pengawal dalam tempoh 2 minggu dari tarikh Laporan Awal disediakan. Laporan Akhir disediakan dalam tempoh 2 bulan dari tarikh lantikan Jawatankuasa tersebut walaupun Laporan Hasil Penyiasatan Polis belum diperolehi. Laporan Akhir yang lengkap hendaklah dikemukakan kepada pihak yang menerima Laporan Awal dalam tempoh 4 bulan dari tarikh Laporan Awal dihantar. Manakala Laporan Hapus Kira Kekurangan Stok perlu dikemukakan kepada Pegawai Pengawal. Laporan Tahunan Kehilangan dan Hapus Kira pula perlu dikemukakan kepada Pejabat Kewangan dan Perbendaharaan Negeri.

8.4.7. Pengurusan Pelaburan

Pelaburan merupakan tindakan melabur dana bagi suatu tempoh masa untuk memperoleh pulangan yang dikehendaki dengan menyedari sepenuhnya risiko yang terbabit. Pelaburan yang dibuat hendaklah mengikut peraturan yang berkaitan. Rekod perlu diselenggarakan dengan lengkap dan kemas kini bagi memudahkan kawalan dan pemantauan. Antara elemen kawalan yang perlu diwujudkan adalah penubuhan Jawatankuasa Pelaburan yang berfungsi menguruskan pelaburan Agensi. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa melabur, had pelaburan, sasaran pelaburan dan pemantauan pelaburan.

8.4.8. Pengurusan Pinjaman

Pinjaman dibuat bagi membiayai pelbagai projek untuk pembangunan ekonomi negeri, menampung perbelanjaan dan meningkatkan taraf pembangunan serta kemajuan penduduk. Pinjaman tersebut hendaklah digunakan mengikut maksud pinjaman dipohon. Antara perkara yang perlu diberi perhatian adalah kuasa untuk meminjam, penyelenggaraan rekod pinjaman yang lengkap dan kemas kini, perjanjian pinjaman disediakan dan mekanisme kawalan serta pemantauan pinjaman.

8.4.9. Penyata Kewangan

Pekeliling Perbendaharaan Bil. 4 Tahun 2007, menghendaki Agensi Negeri mengemukakan Penyata Kewangan kepada Ketua Audit Negara tidak lewat dari 30 April setiap tahun. Ini bagi membolehkan Penyata Kewangan dan laporan tahunan Agensi Negeri dibentangkan di Dewan Undangan Negeri pada tahun yang sama dan tidak lewat dari 31 Disember setiap tahun. Pekeliling ini bertujuan untuk meningkatkan akauntabiliti dan tadbir urus yang baik di Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri serta Agensi Negeri. Di samping itu, pembentangan awal membolehkan *stakeholders* menilai pencapaian Agensi Negeri yang lebih jelas, lengkap dan relevan.

8.5. PENEMUAN AUDIT

8.5.1. Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan

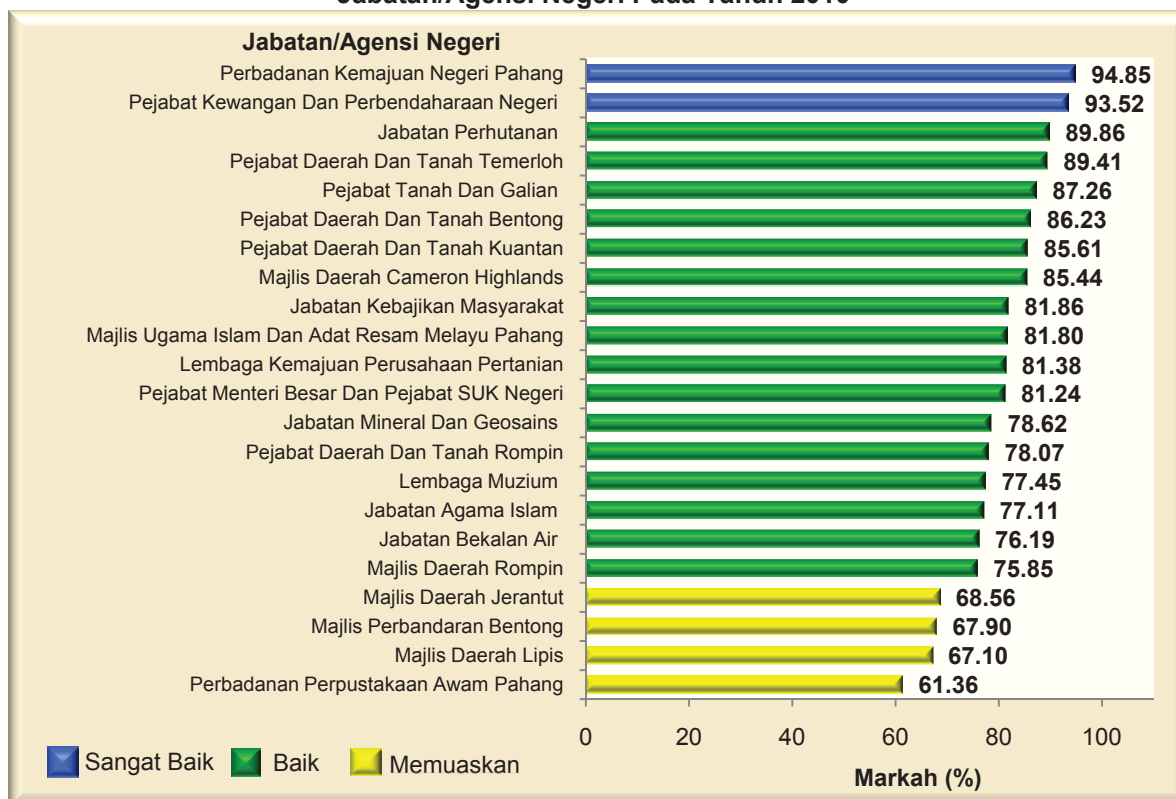
Pada keseluruhannya, prestasi pengurusan kewangan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri pada tahun 2010 ada peningkatan berbanding dengan tahun 2009. Pada tahun 2010, sebanyak 2 Jabatan/Agensi Negeri adalah pada tahap sangat baik berbanding satu Jabatan/Agensi Negeri pada tahun 2009. Namun, tahap prestasi pengurusan kewangan di peringkat Agensi yang mendapat tahap memuaskan telah meningkat daripada satu pada tahun 2009 kepada 4 pada tahun 2010. Kedudukan tahap prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri bagi tempoh 2007 hingga 2010 secara keseluruhan adalah seperti di **Jadual 8.2**, manakala tahap prestasi pengurusan kewangan mengikut Jabatan/Agensi Negeri pada tahun 2010 adalah seperti di **Carta 8.1**.

Jadual 8.2
Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri
Bagi Tempoh 2007 Hingga 2010

Tahap Penarafan	Jabatan/Agensi Negeri			
	2007	2008	2009	2010
Sangat Baik	1	0	1	2
Baik	6	8	16	16
Memuaskan	1	5	1	4
Tidak Memuaskan	0	0	0	0
Jumlah	8	13	18	22

Sumber: Jabatan Audit Negara

Carta 8.1
Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Berdasarkan Indeks Akauntabiliti
Jabatan/Agensi Negeri Pada Tahun 2010

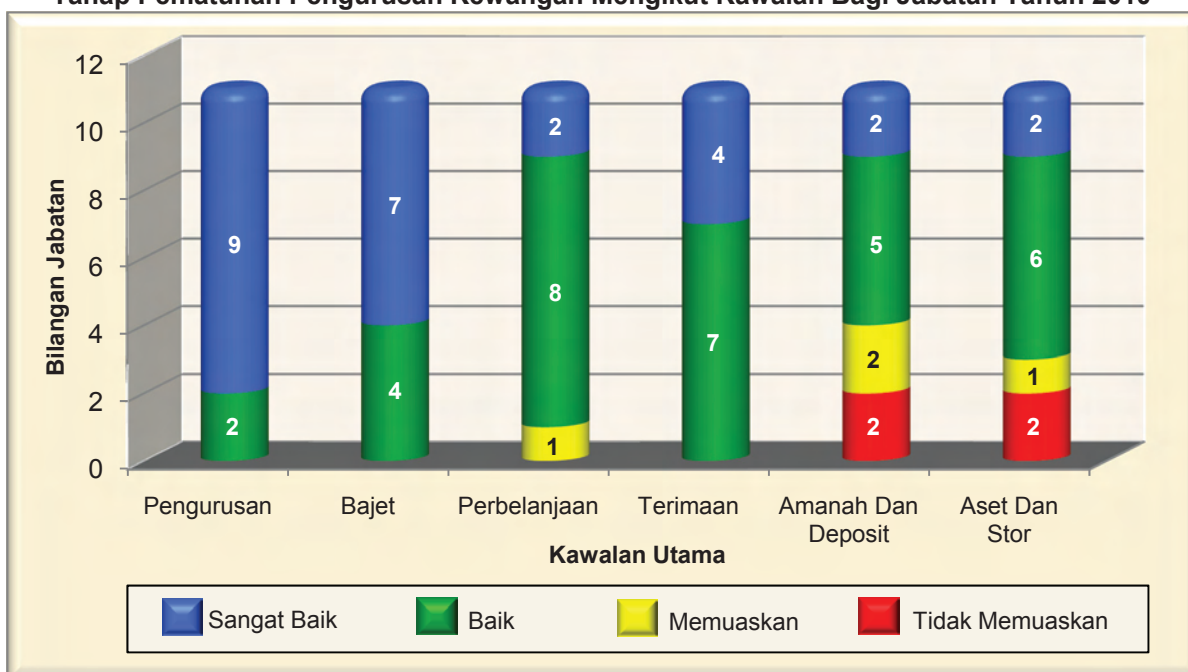

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.5.2. Tahap Pematuhan Terhadap Kawalan Utama

8.5.2.1. Semakan Audit terhadap 6 elemen kawalan pengurusan kewangan di 11 Jabatan pada tahun 2010 adalah seperti di **Carta 8.2**.

Carta 8.2
Tahap Pematuhan Pengurusan Kewangan Mengikut Kawalan Bagi Jabatan Tahun 2010

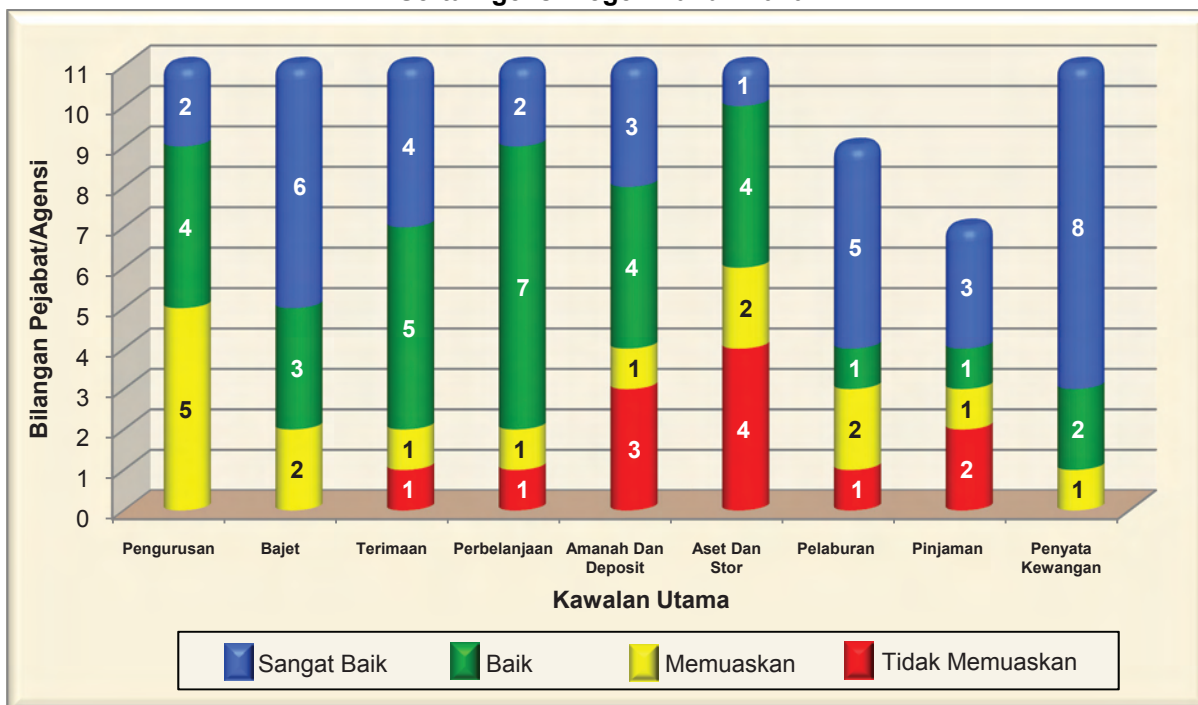

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.5.2.2. Analisis Audit mendapati sekurang-kurangnya 2 Jabatan mencapai tahap sangat baik dan baik dalam kesemua elemen kawalan. Manakala, 2 Jabatan berada pada tahap tidak memuaskan bagi elemen Pengurusan Amanah Dan Deposit iaitu Jabatan Mineral Dan Geosains serta Jabatan Bekalan Air. Selain itu, 2 Jabatan juga mencapai tahap tidak memuaskan bagi Pengurusan Aset Dan Stor iaitu Jabatan Agama Islam serta Pejabat Daerah Dan Tanah Rompin. Bagi Jabatan yang berada pada tahap memuaskan iaitu 2 Jabatan bagi Pengurusan Amanah Dan Deposit dan masing-masing satu Jabatan bagi Kawalan Perbelanjaan dan Pengurusan Aset Dan Stor perlu mempertingkatkan pematuhan kepada peraturan kewangan berkaitan.

8.5.2.3. Semakan Audit terhadap 9 elemen kawalan pengurusan kewangan di Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri dan 10 Agensi Negeri pada tahun 2010 adalah seperti di **Carta 8.3**.

Carta 8.3
Tahap Pematuhan Pengurusan Kewangan
Mengikut Kawalan Bagi Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri
Serta Agensi Negeri Tahun 2010

Sumber: Jabatan Audit Negara

Nota: 2 Agensi Tidak Berkaitan Bagi Elemen Pelaburan

4 Agensi Tidak Berkaitan Bagi Elemen Pinjaman

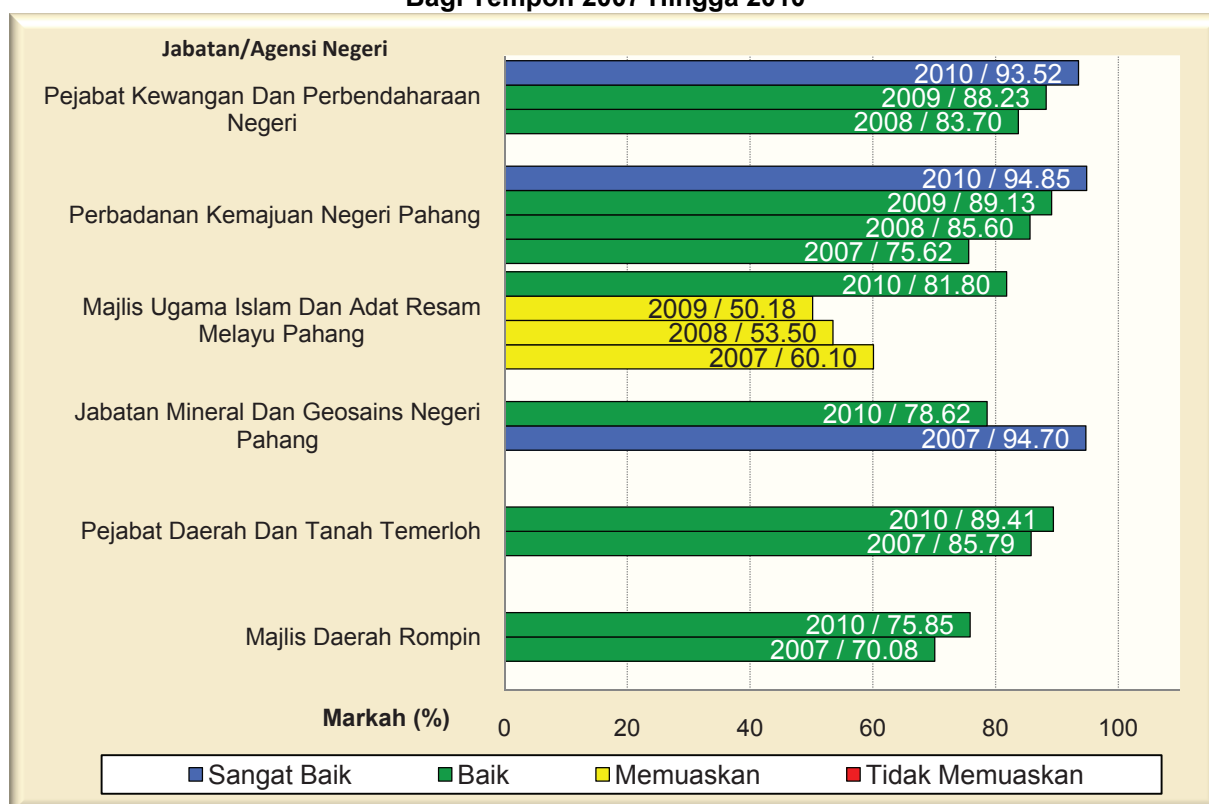
8.5.2.4. Analisis Audit mendapati elemen Kawalan Penyata Kewangan adalah pada tahap sangat baik bagi Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri serta 7 Agensi. Manakala satu hingga 4 Agensi Negeri mencapai tahap tidak memuaskan bagi 6 elemen iaitu Kawalan Terimaan, Perbelanjaan, Amanah Dan Deposit, Aset Dan Stor, Pelaburan serta Pinjaman dan perlu diberi penekanan yang lebih bagi mempertingkatkan lagi kesemua kawalan berkenaan. Agensi yang mencapai tahap memuaskan iaitu masing-masing satu Agensi bagi Kawalan Terimaan, Perbelanjaan, Amanah Dan Deposit, Pinjaman dan Penyata Kewangan. Manakala bagi Kawalan Bajet, Aset Dan Stor serta

Pelaburan terdapat 2 Agensi yang mencapai tahap memuaskan dan 5 Agensi telah mencapai tahap memuaskan bagi Kawalan Pengurusan. Kesemua Agensi tersebut perlu mempertingkatkan pematuhan kepada peraturan kewangan yang berkaitan.

8.5.4. Perbandingan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri

Analisis Audit terhadap 6 Jabatan/Agensi Negeri yang telah dilaksanakan pengauditan sekurang-kurangnya 2 kali atau lebih bagi tempoh 2007 hingga 2010, menunjukkan tahap prestasi pengurusan kewangan sangat baik telah diperoleh oleh Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang dan Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri pada tahun 2010. Manakala, pada tahun 2007 hingga 2009, Agensi ini telah memperoleh tahap prestasi kewangan yang baik. Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang pula memperoleh tahap prestasi baik pada tahun 2010 berbanding tahap memuaskan pada tahun 2007 hingga 2009. Pejabat Kewangan Dan Perbendaharaan Negeri telah memperoleh tahap prestasi pengurusan kewangan baik bagi tempoh 2 tahun iaitu tahun 2008 hingga 2009 dan telah mencapai tahap sangat baik pada tahun 2010. Manakala untuk Majlis Daerah Rompin dan Pejabat Daerah Dan Tanah Temerloh, tahap prestasi pengurusan kewangan pada tahun 2007 dan 2010 adalah baik dengan peningkatan markah. Namun untuk Jabatan Mineral Dan Geosains Negeri Pahang tahap prestasi yang sangat baik pada tahun 2007 telah menurun kepada baik pada tahun 2010 disebabkan penambahan 2 kawalan iaitu Pengurusan Akaun Amanah/Deposit dan Pengurusan Aset Dan Stor pada tahun 2010. Kedudukan tahap prestasi pengurusan kewangan Jabatan/Agensi bagi tempoh 2007 hingga 2010 adalah seperti di **Carta 8.4**.

Carta 8.4
Kedudukan Tahap Prestasi Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri
Bagi Tempoh 2007 Hingga 2010

Sumber: Jabatan Audit Negara

8.6. SYOR AUDIT

Sungguhpun prestasi pengurusan kewangan di peringkat Jabatan/Agensi Negeri bagi tahun 2010 menunjukkan peningkatan, namun bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan ini, adalah disyorkan supaya Jabatan/Agensi Negeri mengambil tindakan terhadap perkara berikut:

8.6.1. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan hendaklah memastikan Jawatankuasa Audit membincangkan secara terperinci isu-isu yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara dan Unit Audit Dalam serta memastikan tindakan *corrective* dan *preventive* diambil. Tindakan *corrective* adalah untuk memastikan kelemahan yang dibangkitkan dapat diperbetulkan. Manakala tindakan *preventive* adalah bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Jawatankuasa Audit hendaklah melaporkan hasil perbincangannya kepada Jawatankuasa Pengurusan Kewangan Dan Akaun.

8.6.2. Memandangkan pengauditan terhadap pengurusan kewangan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara bagi tujuan memberi penarafan adalah terhad kepada beberapa Pusat Tanggungjawab (PTJ) sahaja. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan patut mengarahkan Unit Audit Dalam menjalankan pengauditan di PTJ-PTJ yang lain untuk memastikan sama ada kelemahan yang sama tidak berlaku di pejabat berkenaan.

8.6.3. Penglibatan/penyeliaan oleh Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara *hands-on* dalam urusan tersebut.

8.6.4. Tindakan surcaj/tatatertib dikenakan terhadap mereka yang gagal memungut hasil/membuat bayaran yang tidak teratur. Tindakan juga patut diambil terhadap pegawai-pegawai yang gagal mengambil tindakan terhadap pegawai di bawah penyeliaan mereka yang gagal melaksanakan tanggungjawab masing-masing.

8.6.5. Latihan yang berterusan diberikan kepada pegawai-pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan.

9. PEMERIKSAAN AUDIT MENGEJUT

9.1. PENDAHULUAN

Arahan Perbendaharaan menetapkan Ketua Jabatan hendaklah memastikan pegawai yang dipertanggungjawabkan telah menyimpan wang awam, setem atau barangan berharga yang lain dengan selamat di dalam peti besi, bilik kebal, peti wang tunai, laci atau bekas-bekas lain. Ketua Jabatan juga hendaklah memastikan rekod mengenainya diselenggarakan dengan lengkap, kemas kini dan diperiksa oleh pegawai kanan secara berkala. Untuk menentukan sejauh mana peraturan ini dipatuhi, Jabatan Audit Negara Negeri Pahang telah menjalankan Pemeriksaan Audit Mengejut di 19 Jabatan/Agensi seperti di **Jadual 9.1**.

Jadual 9.1
Jabatan/Pejabat Yang Dipilih Untuk
Pemeriksaan Mengejut Tahun 2010

Bil.	Jabatan/Agensi
1.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Pekan
2.	Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah Rompin
3.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Raub
4.	Jabatan Kerja Raya Daerah Maran
5.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Maran
6.	Pejabat Agama Islam Daerah Pekan
7.	Pejabat Agama Islam Daerah Raub
8.	Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Temerloh
9.	Pejabat Pertanian Daerah Kuantan
10.	Pejabat Pertanian Daerah Pekan
11.	Jabatan Bekalan Air Daerah Temerloh
12.	Mahkamah Syariah Daerah Temerloh
13.	Majlis Perbandaran Bentong
14.	Majlis Perbandaran Temerloh
15.	Majlis Daerah Maran
16.	Majlis Daerah Pekan
17.	Perbadanan Stadium Darul Makmur
18.	Lembaga Pembangunan Tioman
19.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser

Sumber: Jabatan Audit Negara

9.2. PENEMUAN AUDIT

Hasil daripada pemeriksaan Audit mengejut yang dijalankan mendapati terdapat beberapa kelemahan/ketidakpatuhan terhadap peraturan pengurusan kewangan. Ketua Jabatan/Pejabat yang berkenaan telah dimaklumkan tentang perkara yang diperhatikan dan mereka telah diminta untuk mengambil tindakan pembetulan dengan sewajarnya. Kelemahan yang diperhatikan adalah seperti di **Jadual 9.2**.

Jadual 9.2
Pemerhatian Audit Terhadap Pemeriksaan Mengejut Tahun 2010

Bil.	Isu Audit	Jabatan/Agensi Yang Terlibat
1.	Surat penurunan kuasa tidak dikeluarkan kepada pegawai yang bertanggungjawab.	a. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Pekan b. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Temerloh c. Jabatan Kerja Raya Daerah Maran d. Pejabat Pertanian Daerah Kuantan
2.	Pemeriksaan Mengejut tidak dijalankan secara berkala.	a. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Temerloh
3.	Borang Hasil yang dikawal tidak disemak dan diperakui kebetulan nombor siri.	a. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Pekan b. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Raub c. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Temerloh d. Perbadanan Stadium Darul Makmur e. Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser f. Lembaga Pembangunan Tioman g. Majlis Perbandaran Temerloh
4.	Resit tidak dicatatkan di dalam Buku Tunai pada hari yang sama.	a. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Maran b. Jabatan Bekalan Air Daerah Temerloh c. Pejabat Pertanian Daerah Pekan d. Perbadanan Stadium Darul Makmur e. Majlis Daerah Pekan
5.	Buku Panjar Wang Runcit tidak kemas kini.	a. Pejabat Agama Islam Daerah Raub b. Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah Rompin

Bil.	Isu Audit	Jabatan/Agensi Yang Terlibat
6.	Tiada bukti semakan oleh pegawai bertanggungjawab terhadap penyata pemungut/ Slip Bank	<ul style="list-style-type: none"> a. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Temerloh b. Pejabat Agama Islam Daerah Raub c. Jabatan Kerja Raya Daerah Maran d. Jabatan Bekalan Air Daerah Temerloh e. Majlis Perbandaran Temerloh f. Majlis Daerah Pekan
7.	Notis pemberitahuan orang awam bagi penerimaan resit tidak dipamerkan.	<ul style="list-style-type: none"> a. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Pekan b. Pejabat Perkhidmatan Veterinar Daerah Temerloh c. Jabatan Bekalan Air Daerah Temerloh d. Mahkamah Syariah Daerah Temerloh e. Pejabat Pertanian Daerah Pekan

Sumber: Jabatan Audit Negara

**BAHAGIAN V
PENYERAHAN, PENGESAHAN,
PEMBENTANGAN PENYATA
KEWANGAN DAN PRESTASI
KEWANGAN AGENSI NEGERI**

10. PENDAHULUAN

Mengikut Akta Audit 1957, Ketua Audit Negara dikehendaki menjalankan pengauditan terhadap Penyata Kewangan Agensi Negeri iaitu Badan Berkanun Negeri, Pihak Berkuasa Tempatan dan Majlis Agama Islam. Objektif pengauditan adalah untuk memberikan pendapat terhadap Penyata Kewangan Agensi Negeri sama ada penyata ini menggambarkan kedudukan kewangan yang benar dan saksama serta rekod perakaunan yang berkaitan telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

10.1. PENGAUDITAN PENYATA KEWANGAN

Selaras dengan Seksyen 5(c) Akta Audit 1957, Jabatan Audit Negara menjalankan pengauditan terhadap penyata kewangan Agensi Negeri yang bertujuan untuk memastikan segala akaun serta rekod kewangan diselenggara dengan teratur dan kemas kini. Sehingga akhir tahun 2010, Ketua Audit Negara bertanggungjawab melaksanakan pengauditan terhadap 9 Badan Berkanun Negeri, 11 Pihak Berkuasa Tempatan dan satu Majlis Agama Islam. Daripada jumlah tersebut, penyata kewangan bagi satu Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam diaudit terus oleh Jabatan Audit Negara. Firma Audit Swasta telah dilantik untuk menjalankan pengauditan terhadap 8 Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan 11 Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan. Pelantikan Firma Audit Swasta ini adalah selaras dengan peruntukan di bawah Seksyen 7(3), Akta Audit 1957 yang memberi kuasa kepada Ketua Audit Negara melantik pihak yang berkebolehan untuk menjalankan pengauditan bagi pihak beliau. Kerja pengauditan yang dilaksanakan oleh Firma Audit Swasta sentiasa dipantau oleh Jabatan Audit Negara melalui penyediaan Memorandum Perancangan Audit, lawatan dan perbincangan antara pihak Firma Audit Swasta dengan pegawai Jabatan Audit Negara serta penyediaan Borang Semakan yang perlu disertakan bersama Laporan Akhir yang dihantar kepada Jabatan Audit Negara.

10.2. KEDUDUKAN PENYERAHAN PENYATA KEWANGAN

10.2.1. Penyerahan Penyata Kewangan bagi 9 Badan Berkanun Negeri adalah tertakluk di bawah Enakmen yang ditetapkan. Manakala penyerahan Penyata Kewangan bagi 11 Pihak Berkuasa Tempatan, ia tertakluk di bawah Seksyen 60(1), Akta Kerajaan Tempatan, 1976 (Akta 171) dan bagi Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang pula, ia termaktub di bawah Enakmen Pentadbiran Undang-Undang Islam 1991. Sehingga 31 Mei 2011, sebanyak 9 Badan Berkanun Negeri dan 11 Pihak Berkuasa Tempatan telah mengemukakan Penyata Kewangan bagi tahun berakhir 31 Disember 2010. Manakala Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang masih belum mengemukakan Penyata Kewangan Tahun 2010.

10.2.2. Secara keseluruhannya, terdapat peningkatan dari aspek penyerahan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan jika

dibandingkan dengan tahun sebelumnya. Kedudukan terperinci mengenai penyerahan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan sehingga 31 Mei 2011 adalah seperti di **Jadual 10.1** dan **Jadual 10.2**.

Jadual 10.1
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri
Dan Majlis Agama Islam Sehingga 31 Mei 2011

Bil.	Agensi Negeri	Tahun		
		Telah Disahkan	Sedang Audit	Belum Serah
Badan Berkanun Negeri				
1.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	2009	2010	-
2.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	2009	2010	-
3.	Yayasan Pahang	2009	2010	-
4.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	2009	2010	-
5.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	2009	2010	-
6.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	2009	2010	-
7.	Lembaga Pembangunan Tioman	2009	2010	-
8.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	2009	2010	-
9.	Majlis Sukan Pahang	2009	2010	-
Majlis Agama Islam				
10.	Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang	2008 & 2009	-	2010

Sumber: Jabatan Audit Negara

Jadual 10.2
Kedudukan Penyerahan Penyata Kewangan
Pihak Berkuasa Tempatan Sehingga 31 Mei 2011

Bil.	Agensi Negeri	Tahun	
		Telah Disahkan	Sedang Audit
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	2009	2010
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	2009	2010
3.	Majlis Perbandaran Bentong	2009	2010
4.	Majlis Daerah Cameron Highlands	2009	2010
5.	Majlis Daerah Raub	2009	2010
6.	Majlis Daerah Jerantut	2009	2010
7.	Majlis Daerah Bera	2009	2010
8.	Majlis Daerah Maran	2009	2010
9.	Majlis Daerah Pekan	2009	2010
10.	Majlis Daerah Lipis	2009	2010
11.	Majlis Daerah Rompin	2009	2010

Sumber: Jabatan Audit Negara

10.3. PENGESAHAN PENYATA KEWANGAN

10.3.1. Bagi tempoh Januari 2010 hingga 31 Mei 2011, sebanyak 21 Penyata Kewangan Tahun 2009 dan satu Penyata Kewangan Tahun 2008 telah diaudit dan dikeluarkan Sijil Audit. Sebanyak 21 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran manakala satu lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran.

10.3.2. Kedudukan jenis sijil bagi Penyata Kewangan Tahun 2008 dan 2009 yang dikeluarkan oleh Ketua Audit Negara bagi Agensi Negeri adalah seperti di **Jadual 10.3**.

Jadual 10.3
Kedudukan Jenis Sijil Yang Dikeluarkan Bagi Penyata Kewangan
Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam Dan Pihak Berkuasa Tempatan
Bagi Tempoh Dua Tahun Sehingga 31 Mei 2011

Bil.	Agensi Negeri	Tahun Kewangan 2008	Tahun Kewangan 2009
Badan Berkanun Negeri			
1.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
2.	Yayasan Pahang	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
3.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
4.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
5.	Lembaga Pembangunan Tioman	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
6.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
7.	Majlis Sukan Pahang	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
8.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	Berteguran	Tanpa Teguran
9.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	Berteguran	Tanpa Teguran
Majlis Agama Islam			
1.	Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang	Berteguran	Berteguran
Pihak Berkuasa Tempatan			
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
3.	Majlis Perbandaran Bentong	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
4.	Majlis Daerah Cameron Highlands	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
5.	Majlis Daerah Rompin	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
6.	Majlis Daerah Jerantut	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
7.	Majlis Daerah Bera	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
8.	Majlis Daerah Maran	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
9.	Majlis Daerah Pekan	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
10.	Majlis Daerah Lipis	Tanpa Teguran	Tanpa Teguran
11.	Majlis Daerah Raub	Berteguran	Tanpa Teguran

Sumber: Jabatan Audit Negara

10.3.3. Penyata Kewangan disahkan dengan Sijil Berteguran apabila ada isu yang dibangkitkan menjejaskan pengesahan Audit terhadap angka di penyata kewangan sama ada daripada aspek pematuhan kepada piawai perakaunan, pematuhan undang-undang dan peraturan kewangan serta kelemahan penyelenggaraan rekod kewangan dan perakaunan. Secara keseluruhannya, Badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan peningkatan terhadap pematuhan undang-undang dan peraturan yang berkuat kuasa.

10.4. PEMBENTANGAN PENYATA KEWANGAN

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, memperuntukkan supaya Laporan Audit mengenai penyata kewangan yang telah disahkan hendaklah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri. Sehingga 31 Mei 2011, semua Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri.

10.5. PRESTASI KEWANGAN

10.5.1. Analisis Audit terhadap Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam mendapati 5 Agensi memperoleh surplus dan 5 Agensi mencatatkan defisit dalam tahun kewangan berakhir 31 Disember 2009. Pendapatan bersih bagi 9 Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam adalah sejumlah RM174.68 juta dan aset semasa bersih menunjukkan kedudukan antara defisit RM107.30 juta hingga surplus RM175.21 juta. Kedudukan terperinci mengenai prestasi kewangan Badan Berkanun Negeri dan Majlis Agama Islam yang terlibat adalah seperti di **Jadual 10.4**.

Jadual 10.4
Prestasi Kewangan Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam
Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2009

Bil.	Agensi Negeri	Penyata Pendapatan Berakhir 31 Disember 2009			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2009		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Lembaga Kemajuan Perusahaan Pertanian Negeri Pahang	174.13	70.03	104.10	311.95	154.52	157.43
2.	Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang	53.95	5.93	48.02	141.11	7.83	133.28
3.	Perbadanan Kemajuan Negeri Pahang	41.84	19.54	22.30	481.50	306.29	175.21
4.	Majlis Sukan Pahang	5.78	4.71	1.07	2.86	0.36	2.50
5.	Yayasan Pahang	52.04	51.96	0.08	118.43	225.73	(107.30)
6.	Perbadanan Kemajuan Bukit Fraser	4.03	4.04	(0.01)	0.89	3.08	(2.19)
7.	Perbadanan Stadium Darul Makmur	0.98	1.00	(0.02)	0.98	0.63	0.35
8.	Lembaga Pembangunan Tioman	3.02	3.07	(0.05)	6.59	5.57	1.02
9.	Lembaga Muzium Negeri Pahang	3.45	3.52	(0.07)	0.09	0.44	(0.35)
10.	Perbadanan Perpustakaan Awam Pahang	7.30	8.04	(0.74)	0.73	0.84	(0.11)
Jumlah		346.52	171.84	174.68	1,065.13	705.29	359.84

Sumber: Penyata Kewangan Badan Berkanun Negeri Dan Majlis Agama Islam Tahun 2009

10.5.2. Analisis Audit terhadap Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan bagi tahun berakhir 31 Disember 2009 mendapati 5 Majlis memperoleh surplus manakala 6 Majlis mengalami defisit. Aset Semasa Bersih bagi 11 Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan baki bersih antara defisit RM1.53 juta hingga surplus RM32.05 juta. Kedudukan terperinci mengenai prestasi kewangan Agensi yang terlibat adalah seperti di **Jadual 10.5**.

Jadual 10.5
Prestasi Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Bagi Tahun Berakhir 31 Disember 2009

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Penyata Pendapatan Berakhir 31 Disember 2009			Lembaran Imbangan Pada 31 Disember 2009		
		Pendapatan (RM Juta)	Perbelanjaan (RM Juta)	Surplus/ (Defisit) (RM Juta)	Aset Semasa (RM Juta)	Liabiliti Semasa (RM Juta)	Aset Semasa Bersih (RM Juta)
1.	Majlis Perbandaran Bentong	23.02	20.25	2.77	35.62	3.57	32.05
2.	Majlis Daerah Lipis	16.25	15.15	1.10	2.95	2.99	(0.04)
3.	Majlis Daerah Bera	11.52	10.67	0.85	12.89	2.40	10.49
4.	Majlis Daerah Maran	9.70	9.09	0.61	4.91	4.21	0.70
5.	Majlis Daerah Jerantut	10.60	10.21	0.39	7.57	0.48	7.09
6.	Majlis Daerah Rompin	11.07	11.76	(0.69)	4.01	5.54	(1.53)
7.	Majlis Daerah Cameron Highlands	8.70	9.78	(1.08)	17.98	1.56	16.42
8.	Majlis Daerah Pekan	15.47	16.80	(1.33)	4.07	3.96	0.11
9.	Majlis Daerah Raub	13.28	14.65	(1.37)	6.63	2.72	3.91
10.	Majlis Perbandaran Temerloh	21.39	22.88	(1.49)	18.67	7.51	11.16
11.	Majlis Perbandaran Kuantan	82.64	84.15	(1.51)	37.56	17.79	19.77
Jumlah		223.64	225.39	(1.75)	152.86	52.73	100.13

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan Tahun 2009

10.5.3. Tunggakan Cukai Taksiran

Penyata Kewangan bagi 11 Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan tunggakan cukai taksiran pada 31 Disember 2009 berjumlah RM46.16 juta iaitu meningkat sebanyak 6.1% berbanding tahun 2008. Analisis terhadap tunggakan cukai taksiran mendapati 9 daripada 11 Majlis menunjukkan peningkatan tunggakan cukai taksiran antara RM0.01 juta hingga RM1.38 juta, manakala 2 Majlis menunjukkan penurunan antara RM0.35 juta hingga RM0.38 juta. Antara sebab peningkatan tunggakan cukai taksiran ialah bertambahnya bilangan harta dan pegangan baru di kawasan Majlis serta kegagalan pemegang harta menjelaskan cukai taksiran mengikut tempoh yang ditetapkan. Kedudukan terperinci tunggakan cukai taksiran bagi tempoh 2005 hingga 2009 adalah seperti di **Jadual 10.6** dan **Carta 10.1**. di mana tunggakan tahun 2009 adalah yang tertinggi dalam tempoh 5 tahun.

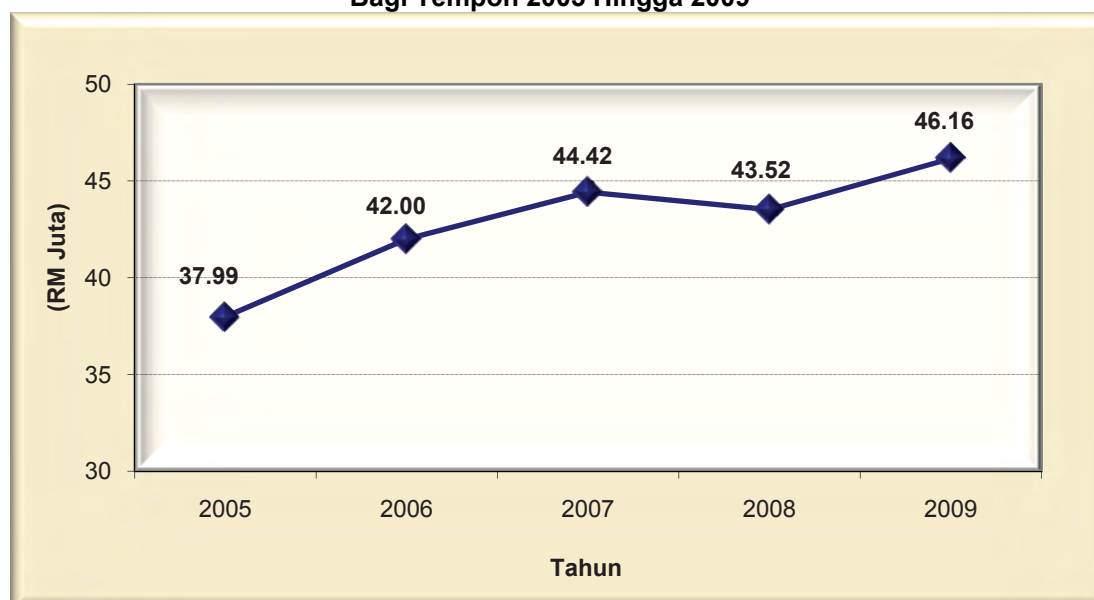

Jadual 10.6
Tunggakan Cukai Taksiran Pihak Berkuasa Tempatan
Bagi Tempoh 2005 Hingga 2009

Bil.	Pihak Berkuasa Tempatan	Tahun				
		2005 (RM Juta)	2006 (RM Juta)	2007 (RM Juta)	2008 (RM Juta)	2009 (RM Juta)
1.	Majlis Perbandaran Kuantan	16.80	17.81	18.55	17.80	19.18
2.	Majlis Perbandaran Temerloh	6.59	7.33	7.24	7.54	8.06
3.	Majlis Perbandaran Bentong	3.80	4.54	5.83	6.09	6.85
4.	Majlis Daerah Raub	2.83	3.52	3.11	3.21	2.83
5.	Majlis Daerah Pekan	2.27	2.16	2.50	2.62	2.27
6.	Majlis Daerah Rompin	0.89	1.26	1.57	1.27	1.30
7.	Majlis Daerah Jerantut	1.21	1.41	1.31	1.20	1.29
8.	Majlis Daerah Maran	1.38	1.61	1.50	1.17	1.18
9.	Majlis Daerah Lipis	1.12	1.00	0.88	1.02	1.20
10.	Majlis Daerah Bera	0.36	0.49	1.08	0.82	1.03
11.	Majlis Daerah Cameron Highlands	0.74	0.87	0.85	0.78	0.97
Jumlah		37.99	42.00	44.42	43.52	46.16

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

Carta 10.1
Tunggakan Cukai Taksiran Pihak Berkuasa Tempatan
Bagi Tempoh 2005 Hingga 2009

Sumber: Penyata Kewangan Pihak Berkuasa Tempatan

10.6. RUMUSAN DAN SYOR AUDIT

10.6.1. Secara umumnya kedudukan penyediaan penyata kewangan dan prestasi kewangan bagi Badan-badan Berkanun Negeri, Majlis Agama Islam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah baik. Sebanyak 21 penyata kewangan telah diberi Sijil Audit Tanpa Teguran, manakala satu lagi telah memperoleh Sijil Audit Berteguran yang telah dikeluarkan kepada Majlis Agama Islam kerana tidak mematuhi piawaian perakaunan dan peraturan kewangan serta penyelenggaraan rekod perakaunan. Prestasi kewangan 6 Badan Berkanun Negeri dan 9 Pihak Berkuasa Tempatan menunjukkan peningkatan dalam aset semasa bersih. Manakala tunggakan cukai taksiran Pihak Berkuasa Tempatan masih meningkat kepada RM46.16 juta atau 6.1% berbanding tahun 2008. Bagi meningkatkan lagi tahap penyediaan penyata kewangan dan kedudukan prestasi kewangan pihak Audit mengesyorkan tindakan penambahbaikan seperti berikut:

10.6.1.1. Mematuhi piawaian dan garis panduan perakaunan yang dikeluarkan.

10.6.1.2. Dokumen-dokumen sokongan hendaklah disediakan dengan sewajarnya bagi menyokong angka-angka di penyata kewangan.

10.6.1.3. Rekod-rekod perakaunan dan daftar berkaitan perlu diselenggarakan dengan kemas kini bagi memastikan penyata kewangan dapat disediakan dengan cepat dan tepat.

10.6.1.4. Pengurusan Badan Berkanun Negeri dan Pihak Berkuasa Tempatan perlu mengamalkan langkah berjimat dan berbelanja secara berhemat.

10.6.1.5. Tindakan tegas perlu diambil bagi mengurangkan tunggakan cukai taksiran oleh Pihak Berkuasa Tempatan.

**BAHAGIAN VI
PEMBENTANGAN LAPORAN
KETUA AUDIT NEGARA DAN
MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG AWAM
NEGERI**

BAHAGIAN VI
PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA
DAN MESYUARAT JAWATANKUASA
KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

11. PEMBENTANGAN LAPORAN KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI PENYATA KEWANGAN KERAJAAN NEGERI

Perkara 107(2) Perlembagaan Persekutuan, menghendaki Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri yang telah diaudit dibentangkan seberapa segera di Dewan Undangan Negeri. Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun 2009 telah dibentangkan di Dewan Undangan Negeri Pahang pada 29 November 2010.

11.1. MESYUARAT JAWATANKUASA KIRA-KIRA WANG AWAM NEGERI

11.1.1. Bagi tempoh Jun 2010 hingga 30 April 2011, Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri Pahang (Jawatankuasa) telah selesai membincangkan Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Pahang Tahun 2008. Bagi membincangkan perkara tersebut, 2 mesyuarat telah diadakan dan 8 Pegawai Pengawal bagi Jabatan/Agensi Negeri yang berkenaan telah dipanggil memberi penjelasan kepada pihak Jawatankuasa. Perkara yang dibincangkan oleh Jawatankuasa semasa mesyuarat tersebut dan Jabatan/Agensi yang terlibat adalah seperti di **Jadual 11.1**.

Jadual 11.1
Mesyuarat Jawatankuasa Kira-Kira Wang Awam Negeri
Terhadap Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2008
Bagi Tempoh Jun 2010 Hingga 30 April 2011

Bil.	Tarikh	Jabatan/Agensi	Perkara
1.	24.6.2010	Mesyuarat Siasatan Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2008	
		i. Jabatan Kehakiman Syariah Negeri Pahang	Pengurusan Kewangan
		ii. Pejabat Daerah Dan Tanah Cameron Highlands	Pengurusan Kewangan
		iii. Majlis Perbandaran Temerloh	Pengurusan Kewangan
2.	03.08.2010	Mesyuarat Siasatan Laporan Ketua Audit Negara Tahun 2008	
		i. Perbadanan Stadium Darul Makmur	Pengurusan Kewangan
		ii. Bahagian Perancang Ekonomi Negeri	Pengurusan Kewangan
		iii. Majlis Daerah Maran	Pengurusan Kewangan
		iv. Majlis Ugama Islam Dan Adat Resam Melayu Pahang	Pengurusan Kewangan
v. Pejabat Daerah Dan Tanah Lipis	Pengurusan Kewangan		

Sumber: Jabatan Audit Negara

11.1.2. Bagaimanapun, Laporan Ketua Audit Negara mengenai Penyata Kewangan Kerajaan Negeri dan Pengurusan Kewangan Jabatan/Agensi Negeri Pahang Tahun 2009 belum dibincangkan oleh Jawatankuasa. Selaras dengan peranan Jawatankuasa untuk memastikan wujudnya Akauntabiliti Awam, selain membincangkan Laporan Ketua Audit Negara, Jawatankuasa juga perlu memastikan syor-syor Jawatankuasa diambil tindakan yang sewajarnya oleh Pegawai Pengawal Jabatan/Agensi Negeri.

PENUTUP

Pada umumnya, tahap penyediaan dan penyerahan Penyata Kewangan Kerajaan Negeri adalah bertambah baik. Begitu juga tahap pengurusan kewangan Jabatan/Agensi Negeri pada tahun 2010 telah menunjukkan prestasi lebih baik berbanding tahun 2009 kerana Jabatan/Agensi Negeri telah memberi fokus yang lebih sejak pelaksanaan Indeks Akauntabiliti oleh Jabatan Audit Negara mulai tahun 2007. Bagaimanapun, prestasinya masih boleh dipertingkatkan lagi sekiranya Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan bukan sahaja mengambil tindakan membetulkan kelemahan yang telah dibangkitkan oleh pihak Audit, bahkan juga mengambil tindakan pencegahan bagi memastikan kelemahan yang sama tidak berulang. Sehubungan ini, bagi memantapkan lagi prestasi pengurusan kewangan, adalah disyorkan perkara berikut:

- a. Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu mengaturkan supaya pemeriksaan secara menyeluruh dijalankan untuk menentukan sama ada kelemahan yang dibangkitkan oleh Jabatan Audit Negara juga berlaku di bahagian lain dan seterusnya mengambil tindakan pembetulan memandangkan pengauditan yang dijalankan oleh Jabatan Audit Negara adalah berdasarkan kepada sampel dan skop tertentu.
- b. Jabatan/Agensi Negeri perlu mempertingkatkan keberkesanan fungsi Unit Audit Dalam (UAD). Antaranya ialah dengan memastikan anggota UAD mendapat latihan dan bimbingan yang secukupnya, perancangan audit tahunan disediakan supaya pengauditan dapat dilaksanakan mengikut keutamaan, penilaian dibuat secara objektif dan bebas bukan sahaja berkaitan dengan aspek kawalan dalaman malahan pengurusan risiko dan tadbir urus organisasi, melaporkan penemuan yang signifikan serta mengesyorkan cadangan yang memberi impak kepada organisasi.
- c. Bagi memperbaiki tahap pengurusan kewangan, penglibatan Pegawai Pengawal/Ketua Jabatan perlu dipertingkatkan. Mereka perlu terlibat secara *hands on* dalam urusan tersebut.
- d. Ketua Jabatan perlu mewujudkan sistem *check and balance*, *frequent monitoring and audit spot checks*, mengadakan penilaian secara berkala ke atas kemahiran dan keupayaan pegawai serta memberi latihan kepada pegawai yang terlibat dengan pengurusan kewangan bagi meningkatkan kecekapan mereka. Ini adalah bagi mengelakkan pegawai kurang mahir atau kurang pengetahuan menggunakan budi bicara apabila membuat keputusan.

JABATAN AUDIT NEGARA

Putrajaya

13 Jun 2011

LAMPIRAN

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
KERAJAAN NEGERI PAHANG
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010**

Penyata Kewangan Kerajaan Negeri Pahang bagi tahun berakhir 31 Disember 2010 telah diaudit atas arahan saya selaras dengan Akta Audit 1957. Pihak pengurusan Kerajaan Negeri adalah bertanggungjawab terhadap Penyata Kewangan ini dan tanggungjawab saya adalah mengaudit dan memberi pendapat terhadap Penyata Kewangan tersebut. Pengauditan telah dilaksanakan dengan berpandukan piawaian pengauditan yang diluluskan.

Pada pendapat saya, Penyata Kewangan ini memberi gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Kerajaan Negeri Pahang pada 31 Disember 2010; hasil operasi serta aliran tunainya bagi tahun tersebut berdasarkan piawaian perakaunan yang diluluskan. Rekod perakaunannya telah diselenggarakan dengan teratur dan kemas kini.

(TAN SRI DATO' SETIA HAJI AMBRIN BIN BUANG)
Ketua Audit Negara
Malaysia.

Putrajaya
13 Jun 2011

**LEMBARAN IMBANGAN
SEPERTI PADA 31 DISEMBER 2010**

<i>Penyata</i>	<i>Nota</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
		RM	RM
ASET			
A WANG TUNAI	8	88,435,537.86	21,158,702.56
B PELABURAN	8	267,683,435.82	366,865,877.90
		356,118,973.68	388,024,580.46
JUMLAH ASET DIPEGANG BAGI :			
C AKAUN HASIL DISATUKAN	9 - 11	137,584,461.04	189,398,775.30
D AKAUN PINJAMAN DISATUKAN	12	0.00	0.00
E AKAUN AMANAH DISATUKAN	13 - 16	218,534,512.64	198,625,805.16
		356,118,973.68	388,024,580.46

Lembaran Imbangan ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan

DATO' NORZAN BIN HAJI AHMAD
 PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
 PAHANG DARUL MAKMUR

23 MAC 2011

DATO' SHAHARUN BIN ISMAIL
 AKAUNTAN NEGERI
 PAHANG DARUL MAKMUR

23 MAC 2011

**PENYATA PENERIMAAN DAN PEMBAYARAN WANG TUNAI
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010**

	2010		2009	
	RM	RM	RM	RM
TERIMAAN				
Hasil				
Hasil Cukai	139,978,340.14		110,285,625.76	
Hasil Bukan Cukai	284,044,733.20		295,754,466.65	
Terimaan Bukan Hasil	99,403,141.06	523,426,214.40	82,599,264.65	488,639,357.06
Pinjaman				
Pinjaman Dalam Negeri				
- Bekalan Air	57,408,200.00		134,568,400.00	
- Pembangunan	0.00		0.00	
- Agensi	6,890,000.00		0.00	
Pinjaman Luar Negeri	0.00	64,298,200.00	0.00	134,568,400.00
Terimaan Modal				
Terimaan Balik Pinjaman	2,765,369.00		3,500,000.00	
Jualan Aset Modal	1,558,476.50		4,626,947.46	
Jualan Instrumen Kewangan	99,182,442.08		0.00	
Pelbagai Terimaan Modal / Caruman	125,000,000.00		120,675,130.00	
Lain - Lain Terimaan	2,679,783,125.22	2,908,289,412.80	2,388,183,407.31	2,516,985,484.77
JUMLAH TERIMAAN		3,496,013,827.20		3,140,193,241.83
BAYARAN				
Perbelanjaan mengurus				
Emolumen	247,546,636.29		231,217,356.20	
Perkhidmatan Dan Bekalan	130,814,706.11		121,240,122.42	
Aset	4,446,156.71		7,372,693.91	
Pemberian Dan Kenaan Bayaran Tetap	184,961,070.81		169,140,475.73	
Perbelanjaan - Perbelanjaan Lain	261,882.87	568,030,452.79	454,720.23	529,425,368.49
Perbelanjaan Pembangunan				
Langsung	195,944,506.35		167,186,534.71	
Pinjaman	63,709,411.24	259,653,917.59	145,483,643.54	312,670,178.25
Perbelanjaan Modal				
Pembelian Instrumen Kewangan		0.00		103,000,000.00
Bayaran Balik Pinjaman				
Pinjaman Dalam Negeri	9,975,444.87		4,984,661.83	
Pinjaman Luar Negeri	0.00		0.00	
Pinjaman Kepada Agensi	6,890,000.00	16,865,444.87	0.00	4,984,661.83
Lain-Lain Bayaran				
Bayaran Amanah		2,584,187,176.65		2,309,927,080.71
JUMLAH BAYARAN		3,428,736,991.90		3,260,007,289.28
Tambahan / (Kurangan) Wangtunai		67,276,835.30		(119,814,047.45)
Wangtunai Pada 01 Januari		21,158,702.56		140,972,750.01
JUMLAH WANGTUNAI PADA 31 DISEMBER		88,435,537.86		21,158,702.56

**PENYATA AKAUN MEMORANDUM
SEPERTI PADA 31 DISEMBER 2010**

<i>Penyata</i>	<i>Nota</i>	<i>2010</i>	<i>2009</i>
		RM	RM
F ASET			
1 PINJAMAN BOLEH TUNTUT	17	243,364,678.31	240,603,648.23
2 PELABURAN	18	35,415,513.00	24,161,912.00
3 TUNGGAKAN HASIL NEGERI		62,537,974.60	62,959,564.82
JUMLAH ASET		341,318,165.91	327,725,125.05
G TANGGUNGAN			
1 HUTANG KERAJAAN NEGERI	19	2,281,619,155.56	2,169,015,560.23
JUMLAH TANGGUNGAN		2,281,619,155.56	2,169,015,560.23

Penyata Akaun Memorandum ini hendaklah dibaca bersama dengan penyata dan nota yang dilampirkan

DATO' NORZAN BIN HAJI AHMAD
PEGAWAI KEWANGAN NEGERI
PAHANG DARUL MAKMUR

23 MAC 2011

DATO' SHAHARUN BIN ISMAIL
AKAUNTAN NEGERI
PAHANG DARUL MAKMUR

23 MAC 2011

C PENYATA AKAUN HASIL DISATUKAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010

Perihal	2010			2009	
	Belanjawan	Sebenar	% Belanjawan	Sebenar	% Belanjawan
	RM	RM		RM	
BAKI PADA 1 JANUARI		189,398,775.30		231,669,448.56	
I HASIL					
Hasil Cukai	123,888,500.00	139,978,340.14	112.99	110,285,625.76	89.85
Hasil Bukan Cukai	288,276,500.00	284,044,733.20	98.53	295,754,466.65	104.97
Terimaan Bukan Hasil	67,225,000.00	102,168,510.06	151.98	86,099,264.65	150.08
Jumlah Hasil	479,390,000.00	526,191,583.40	109.76	492,139,357.06	106.56
II PERBELANJAAN MENGURUS					
Emolumen	249,976,412.43	247,546,636.29	99.03	231,217,356.20	97.32
Perkhidmatan dan Bekalan	133,612,538.57	130,814,706.11	97.91	121,240,122.42	95.79
Aset	4,478,710.00	4,446,156.71	99.27	7,372,693.91	82.44
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap	199,518,229.00	194,936,515.68	97.70	174,125,137.56	90.61
Perbelanjaan Lain	521,350.00	261,882.87	50.23	454,720.23	87.03
Jumlah Perbelanjaan: Mengurus	588,107,240.00	578,005,897.66	98.28	534,410,030.32	94.45
Lebihan / (Defisit) Bagi Tahun (I - II)	(108,717,240.00)	(51,814,314.26)		(42,270,673.26)	
BAKI PADA 31 DISEMBER		137,584,461.04		189,398,775.30	

**NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN
NEGERI PAHANG DARUL MAKMUR
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2010**

(Nota ini merupakan sebahagian daripada Penyata Kewangan
dan perlu dibaca bersampingan dengannya)

DASAR DAN KAEDAH PERAKAUNAN YANG PENTING

1. Kerajaan Negeri Pahang Darul Makmur Sebagai Entiti Perakaunan

Sebagai Entiti Perakaunan, Kerajaan Negeri Pahang Darul Makmur adalah termasuk semua Jabatan Kerajaan Negeri Pahang Darul Makmur tetapi tidak termasuk Badan-Badan Berkanun, Pihak Berkuasa Kerajaan Tempatan dan Syarikat Milik Kerajaan Negeri.

2. Kumpulanwang Negeri Disatukan

Mengikut kehendak Seksyen 7 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972), tiga akaun berasingan diselenggarakan di bawah Kumpulanwang Negeri Disatukan iaitu:

- a) Akaun Hasil Disatukan (Penyata C), yang mana segala hasil yang diterima dan perbelanjaan mengurus yang terlibat dikenakan kepada akaun ini;
- b) Akaun Pinjaman Disatukan (Penyata D), yang mengakaunkan semua terimaan pinjaman daripada Kerajaan Persekutuan dan pembayaran yang dibuat kepada Badan-badan Berkanun Negeri termasuk pindahan kepada Kumpulanwang Pembangunan Negeri serta Kumpulanwang Bekalan Air Negeri; dan
- c) Akaun Amanah Disatukan (Penyata E), yang mana segala terimaan dan bayaran Kumpulanwang Amanah Kerajaan dan wang yang diterima oleh Kerajaan untuk maksud tertentu diakaunkan.

3. Akaun Memorandum

Akaun Memorandum menunjukkan aset dan tanggungan Kerajaan yang bukan merupakan sebahagian dari baki Kumpulanwang Negeri Disatukan, tidak disertakan dalam Lembaran Imbangan tetapi disertakan berasingan dalam Penyata Akaun Memorandum. Penyata Akaun Memorandum yang dilaporkan dalam Penyata Kewangan terdiri dari penyata yang berkaitan dengan aset seperti pinjaman boleh tuntutan (Penyata F1), pelaburan (Penyata F2) dan tunggakan hasil (Penyata F3) serta penyata yang berkaitan dengan tanggungan seperti hutang Kerajaan Negeri (Penyata G).

4. Konsep Asas

Dasar perakaunan Kerajaan Negeri adalah berasaskan dua konsep seperti terkandung dalam Perlembagaan Persekutuan iaitu:

- a) Segala hasil atau wang yang didapatkan atau diterima, kecuali zakat, baitulmal atau hasil agama Islam yang seumpamanya dibayar masuk ke dalam Kumpulanwang Negeri Disatukan (Fasal 97 Perlembagaan Persekutuan); dan
- b) Tiada wang kecuali perbelanjaan tanggungan tertentu, boleh dikeluarkan dari Kumpulanwang Negeri Disatukan melainkan diperuntukkan atau dibenarkan dengan cara lain oleh Dewan Undangan Negeri (Fasal 104 Perlembagaan Persekutuan).

5. Dasar Perakaunan

Semua urusanniaga Kerajaan diakaunkan mengikut asas tunai iaitu berasaskan terimaan dan bayaran dengan ubahsuai dalam akaun kena bayar bagi membenarkan bayaran dibuat dalam bulan Januari bagi bekalan dan perkhidmatan yang diterima sehingga 31 Disember tahun sebelumnya untuk dikenakan kepada akaun tahun itu.

6. Tahun Kewangan

Tahun Kewangan ditetapkan oleh Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) sebagai suatu tempoh dua belas bulan yang berakhir pada 31 Disember setiap tahun.

7. Aset dan Tanggungan

Aset dikenakan kepada perbelanjaan pada masa ianya dibeli atau dibina. Tuntutan kewangan oleh Kerajaan Negeri seperti hasil terakru dan pinjaman boleh tuntutan tidak dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Walau bagaimanapun, Penyata Pinjaman Boleh Tuntut (Penyata F1) dan Penyata Tunggakan Hasil (Penyata F3) ditunjukkan dalam Akaun Memorandum.

Tanggungan Kerajaan Negeri yang belum diselesaikan pada penutup tahun kewangan tidak dilaporkan dalam Lembaran Imbangan. Walau bagaimanapun penyata mengenai hutang Kerajaan Negeri kepada Kerajaan Persekutuan (Penyata G) ditunjukkan di dalam Akaun Memorandum.

ASET

8. Wang Tunai dan Pelaburan

Wang Tunai (Penyata A) dan Pelaburan (Penyata B) yang dilaporkan di dalam Lembaran Imbangan adalah terdiri daripada lebihan bagi ketiga-tiga Akaun Kumpulanwang Disatukan. Wang Tunai adalah terdiri daripada baki Wang Tunai Dalam Bank, Wang Tunai Dalam Perjalanan dan Wang Tunai Dalam Tangan.

Pelaburan yang dinyatakan di dalam Penyata B merupakan Pelaburan Deposit Di Dalam Negeri dan Pelaburan Saham. Semua Pelaburan Saham dan Deposit Dalam Negeri ditunjukkan pada nilai buku.

AKAUN HASIL DISATUKAN

9. Hasil

Kutipan hasil (Penyata C1) diakaunkan mengikut asas tunai dengan mengambil kira jumlah kasar hasil yang diterima. Perbelanjaan yang dilibatkan untuk mendapatkan hasil dan bayaran balik hasil dilakukan mengikut mana-mana undang-undang dikenakan kepada perbelanjaan. Hasil yang patut diterima tetapi sebenarnya belum diterima dalam tahun kewangan berkenaan tidak dimasukkan.

10. Perbelanjaan

Semua kenaan kepada peruntukan Belanjawan bagi barang-barang dan perkhidmatan serta bayaran pindahan seperti caruman kepada Kumpulanwang Pembangunan serta wang yang diperuntukan kepada Pihak Berkuasa Tempatan, Badan-badan Berkanun dan Syarikat Milik Kerajaan melalui pemberian dianggap sebagai perbelanjaan (Penyata C2).

Terimaan balik bayaran lebih yang dilakukan dalam tahun kewangan yang sama dikreditkan kepada butiran perbelanjaan dari mana bayaran asalnya dibuat, manakala yang berkaitan dengan perbelanjaan tahun-tahun lepas dikreditkan kepada akaun hasil.

11. Perbelanjaan Tanggungan

Perbelanjaan tanggungan (Penyata C2) terdiri dari perbelanjaan yang wajib dikenakan ke atas Kumpulanwang Negeri Yang Disatukan mengikut mana-mana Undang-undang Negeri yang telah ditentukan. Perbelanjaan ini termasuklah pencen, pampasan, ganjaran, perbelanjaan hutang dan ganti rugi atau bayaran atas perintah mahkamah. Walaupun peruntukan bagi menampung perbelanjaan tanggungan disertakan dalam anggaran yang dikemukakan di Dewan Undangan Negeri, ianya tidak dibahaskan.

AKAUN PINJAMAN DISATUKAN

12. Akaun Pinjaman

Pinjaman yang diterima oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan di bawah kuasa undang-undang Negeri dan pembayaran yang berkaitan diakaunkan dalam Akaun Pinjaman Disatukan (Penyata D).

AKAUN AMANAH DISATUKAN

13. Kumpulanwang Pembangunan

Kumpulanwang Pembangunan Negeri yang ditubuhkan mengikut Akta Kumpulanwang Pembangunan 1966, diakaunkan dalam Akaun Amanah Disatukan (Penyata E). Terimaan Kumpulanwang ini terdiri dari pinjaman yang diberi oleh Kerajaan Persekutuan bagi maksud pembangunan, caruman dari Akaun Hasil Disatukan, pemberian Persekutuan (Geran), terimaan sewaan Perumahan Awam Kos Rendah, pemberian imbuhanbalik projek-projek tertentu oleh Kerajaan Persekutuan, jualan Rumah Kos Rendah dan pelbagai terimaan. Wang dalam kumpulanwang ini hanya boleh dibelanjakan untuk maksud-maksud seperti yang ditentukan dalam Akta Kumpulanwang Pembangunan dan diluluskan oleh Dewan Undangan Negeri.

14. Kumpulanwang Amanah Kerajaan

Kumpulanwang Amanah Kerajaan (Penyata E1) ditubuhkan di bawah seksyen 10 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) bagi maksud tertentu selaras dengan Perlembagaan Persekutuan. Kumpulanwang ini bercorak kumpulanwang pusingan.

15. Kumpulanwang Amanah Awam

Kumpulanwang Amanah Awam (Penyata E2) yang ditubuhkan di bawah seksyen 9 Akta Tatacara Kewangan 1957 (Disemak 1972) terdiri dari Kumpulanwang Khas yang diamanahkan kepada Kerajaan Negeri dan Wang Amanah yang diterima bagi maksud tertentu.

16. Deposit

Akaun Amanah bagi Deposit (Penyata E3) mengakaunkan wang yang diterima khusus bagi sesuatu maksud di bawah mana-mana undang-undang atau mengikut perjanjian.

AKAUN MEMORANDUM

17. Pinjaman Boleh Tuntut

Akaun ini menunjukkan baki hutang Badan-badan Berkanun dan Pihak Berkuasa Tempatan Negeri dengan Kerajaan Negeri.

18. Pelaburan

Pelaburan di dalam Penyata F1 merupakan pelaburan-pelaburan Kerajaan Negeri selain daripada yang dinyatakan di dalam Penyata B. Pegangan saham Axiata Group Berhad yang terletak di bawah Pelaburan Am merupakan saham yang diperolehi melalui terbitan bonus ke atas setiap saham yang dipegang oleh Kerajaan Negeri di dalam Telekom Malaysia Berhad. Manakala Pelaburan Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri merupakan pelaburan khas dalam Kumpulanwang Amanah Perbadanan Setiausaha Kerajaan di mana Perbadanan Setiausaha Kerajaan Negeri merupakan pemegang saham bagi Teras Dara Konsortium Sdn. Bhd. dan SAWIRA Sdn. Bhd.

19. Hutang Kerajaan Negeri

Akaun ini menunjukkan baki hutang semua pinjaman yang diambil oleh Kerajaan Negeri daripada Kerajaan Persekutuan untuk membiayai projek-projek negeri dan Badan-badan Berkanun Negeri (Penyata G).

Susunan bagi Penyata G masih dikekalkan mengikut sektor seperti tahun lepas disebabkan oleh penjadualan semula pinjaman.

ANGKA BANDINGAN

20. Angka bandingan telah dipinda di mana perlu disesuaikan dengan susunan tahun ini.

DICETAK OLEH
PERCETAKAN NASIONAL MALAYSIA BERHAD
KUALA LUMPUR, 2011
www.printnasional.com.my
email: cservice@printnasional.com.my
Tel.: 03-92366895 Faks: 03-92224773
JD001817